

สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน

AMLO STATION

• ฉบับปฐมฤกษ์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564

สารบัญ

AMLO STATION

Page

ส่วนที่ 1

Leader Talk

2

ส่วนที่ 2

Editor's Greeting

5

ส่วนที่ 3

AMLO Insider

• 22 ปี สำนักงาน ปปง.

“ขับเคลื่อนด้วยมาตรฐาน ดำเนินงานด้วยความโปร่งใส”

7

ส่วนที่ 4

AMLO Reviews

• จากก้าวแรกสู่ก้าวต่อไป...มาตรฐานฟอกเงินไทยสู่สากล

11

• การก่อการร้ายและบทบาทของสำนักงาน ปปง.

14

• ความโปร่งใสของการเป็นผู้รับประโยชน์ที่แท้จริงของนิติบุคคล
และบุคคลที่มีการตกลงกันทางกฎหมาย

18

• บทสรุปเกี่ยวกับการฟอกเงินจากเอกสารรายงานหน่วยงานเฉพาะกิจ
ด้านไซเบอร์ดิจิทัลของอัยการสูงสุดสหรัฐ ปี ค.ศ. 2020

26

• Technology disruption กักกับการกำกับและตรวจสอบ

29

ส่วนที่ 5

AMLO & More

• พัฒนาราชการไทย (ด้วยวัคซีนใจ) ให้พ้นภัยคอร์รัปชัน

32

• 5 Facts about HiPPS

37

LEADER TALK

สารจากเลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน

กระผมรู้สึกเป็นเกียรติและยินดีเป็นอย่างยิ่งที่ได้มีโอกาสสื่อสารกับทุกท่านผ่านวารสาร AMLO STATION ฉบับปฐมฤกษ์นี้ ซึ่งได้จัดทำขึ้นเพื่อใช้ในการสื่อสารข่าวสาร ข้อมูล กิจกรรม ความเคลื่อนไหว ของสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน (สำนักงาน ปปง.) ที่เป็นหน่วยงานหลักในการขับเคลื่อนภารกิจด้านการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน และการป้องกันและปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง

ด้วยในสังคมยุคปัจจุบันอาชญากรรมข้ามชาติและการฟอกเงินเป็นปัญหาสำคัญที่ต้องดำเนินการอย่างจริงจัง เนื่องจากส่งผลกระทบต่อการบริหารจัดการประเทศในทุกด้าน รัฐบาลจึงได้กำหนดให้เป็นนโยบายสำคัญเร่งด่วนตามยุทธศาสตร์ชาติ ซึ่งตลอดระยะเวลาที่ผ่านมา สำนักงาน ปปง. ได้ขับเคลื่อนนโยบายสำคัญดังกล่าวด้วยความมุ่งมั่น และการอุทิศตนของบุคลากรทุกท่านในสำนักงาน ปปง. ร่วมกับการสนับสนุนและความร่วมมืออย่างดียิ่งจากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง

กระผมมีความตั้งใจเป็นอย่างยิ่งในการผลักดันและขับเคลื่อนนโยบายสู่การปฏิบัติอย่างเข้มข้น เพื่อต่อต้านอาชญากรรมในโลกยุคดิจิทัลที่เปลี่ยนแปลงรูปแบบไปอย่างรวดเร็วและไร้พรมแดนเนื่องจากความก้าวหน้าของเทคโนโลยีสารสนเทศบนความเปลี่ยนแปลงของเศรษฐกิจและสังคมโลก ด้วยการสร้างมาตรฐานการปฏิบัติงานการบูรณาการการทำงานและสร้างเครือข่าย รวมถึงพัฒนาระบบการบริหารจัดการและบุคลากรให้เป็นมืออาชีพยึดหลักธรรมาภิบาล ในการขับเคลื่อนภารกิจของสำนักงาน ปปง. เพื่อประชาชนและความมั่นคงของประเทศ สร้างความเชื่อมั่นและการยอมรับจากนานาชาติในระดับสากล ภายใต้หลักการทำงาน “SAVE AMLO” “องค์กร บุคลากร ประชาชน” ให้เป็นองค์กรที่ดีตามธรรมาภิบาล บุคลากรปฏิบัติงานด้วยความโปร่งใสภายใต้กฎหมายที่กำหนด เพื่อประชาชนทุกภาคส่วนมีความตระหนักและไม่ตกเป็นเหยื่ออาชญากรรม และพร้อมให้ความร่วมมือในการปฏิบัติตามกฎหมาย

ในท้ายนี้ กระผมขอขอบคุณคณะผู้บริหาร เจ้าหน้าที่ หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชนที่ได้ปฏิบัติงานและให้ความร่วมมืออย่างดีมาโดยตลอด และขอให้มั่นใจว่าสำนักงาน ปปง. ยังคงมุ่งมั่นดำเนินการกิจอย่างเข้มข้นเพื่อแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชน ตามปรัชญาการดำเนินงานที่ว่า “เป็นมืออาชีพด้านการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน ภายใต้หลักธรรมาภิบาล และมีมาตรฐานสากล”

พล.ต.ต. ปิยะพันธ์ ปิงเมือง

เลขาธิการคณะกรรมการป้องกัน
และปราบปรามการฟอกเงิน

LEADER TALK

ตลอดระยะเวลา 22 ปี นับแต่เริ่มก่อตั้งสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน ภารกิจสำคัญที่ได้ดำเนินการตลอดมา คือ ศึกษาและกำหนดมาตรการในการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน การตรวจสอบและดำเนินการเกี่ยวกับธุรกรรมหรือทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดฟอกเงิน ตามมติของคณะกรรมการธุรกรรม ดูแลให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน และการป้องกันและปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง เพื่อคุ้มครองประชาชน และสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคงที่ได้กำหนดให้การฟอกเงินและการก่อการร้ายเป็นปัญหาที่รัฐบาลให้ความสำคัญและต้องดำเนินการอย่างจริงจัง และ ณ เวลานั้น ท่ามกลางสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อโควิด - 19 (COVID - 19) ที่ส่งผลกระทบต่อการดำเนินชีวิตของผู้คนอย่างไม่เคยปรากฏมาก่อน ทำให้เกิดการเรียนรู้และสร้างวิถีการดำเนินชีวิตใหม่ (New normal) ในขณะที่โลกกำลังถูกขับเคลื่อนด้วยเทคโนโลยีออนไลน์อย่างรวดเร็ว

วาระสารบบนี้ได้จัดทำขึ้น ด้วยความตระหนักถึงความเปลี่ยนแปลงของสังคมโลก เศรษฐกิจ และการเมือง ความก้าวหน้าของเทคโนโลยีที่ส่งผลให้วงจรอาชญากรรมฟอกเงินเพิ่มจำนวนมากขึ้นและเพิ่มความซับซ้อนเพื่อให้ยากต่อการตรวจสอบ มีการใช้ประชาชน สถาบันการเงิน และกลุ่มผู้ประกอบการเป็นเครื่องมือหรือช่องทางในการฟอกเงิน การสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินและกฎหมายที่เกี่ยวข้องจึงเป็นการป้องกันมิให้เกิดปัญหาดังกล่าวขึ้นได้อย่างมีประสิทธิภาพที่สุดและไม่อาจสำเร็จได้ หากขาดความร่วมมือจากองค์กรธุรกิจ องค์กรเอกชน หน่วยงานภาครัฐต่าง ๆ และประชาชน ซึ่งล้วนแต่มีความสำคัญ ที่จะช่วยสร้างความปลอดภัยให้เกิดขึ้นในสังคมร่วมกัน

การเผยแพร่องค์ความรู้เพื่อให้ทุกภาคส่วนของสังคมรู้เท่าทันอาชญากรรมฟอกเงินจะเป็นจุดเปลี่ยนสำคัญของสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินที่จะสร้างเครือข่ายการเฝ้าระวังและยกระดับในการขับเคลื่อนภารกิจหลักภายใต้วิสัยทัศน์ “องค์กรที่เป็นมาตรฐานได้รับการยอมรับในระดับสากล” สร้างความสงบสุขแก่สังคมและความมั่นคงของประเทศชาติได้อย่างยั่งยืน

นางนวลจันทร์ โพธิ์ช่วย

รองเลขาธิการคณะกรรมการป้องกัน
และปราบปรามการฟอกเงิน

LEADER TALK

สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน (สำนักงาน ปปง.) ให้ความสำคัญกับการวางหลักเกณฑ์และการกำกับดูแลให้มีการปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน รวมถึงดำเนินการตรวจสอบวิเคราะห์ข้อมูลทางการเงินที่เกี่ยวข้องกับการฟอกเงินและสืบสวนขยายผล เพื่อนำไปสู่การยึดและอายัดทรัพย์สินจากการกระทำความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน เพื่อป้องกัน แก่ไข และระงับยับยั้งภัยคุกคามในทุกรูปแบบ โดยขับเคลื่อนภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติในประเด็นด้านความมั่นคงให้บรรลุผลสำเร็จควบคู่กับการสร้างบุคลากรที่มีประสิทธิภาพและ พัฒนาระบบการในการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบของบุคลากรสำนักงาน ปปง. ตามยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตอย่างต่อเนื่อง

กระผมมีความยินดีที่ได้มีส่วนร่วมในโอกาสอันดีที่สำนักงาน ปปง. ได้จัดทำวารสารฉบับนี้ซึ่งถือเป็นก้าวแรก และก้าวสำคัญของการสร้างองค์ความรู้และตระหนักถึงความสำคัญที่เกิดจากภัยคุกคามของการฟอกเงินและการก่อการร้ายของทุกภาคส่วนร่วมกัน ตลอดจนเตรียมความพร้อมในการบูรณาการการดำเนินงานเพื่อยกระดับการบังคับใช้กฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินและการต่อต้านการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลยิ่งขึ้น และขอขอบคุณในความร่วมมือของทุกหน่วยงานและทุกภาคส่วนที่ได้ให้ความร่วมมือกับสำนักงาน ปปง. ทำให้สามารถขับเคลื่อนภารกิจได้สำเร็จลุล่วงก้าวข้ามผ่านทุกอุปสรรคไปได้ด้วยดีตลอดมา

สำนักงาน ปปง. จะมุ่งมั่น พัฒนามาตรการเชิงป้องกันและปราบปราม รวมทั้งมุ่งเน้นการสืบสวนขยายผลเพื่อยึด อายัดทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดในคดีต่างๆ ที่เกี่ยวกับการฟอกเงิน และการต่อต้านการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายอย่างต่อเนื่องและเข้มข้น ด้วยความกล้าหาญ ซื่อสัตย์ และยุติธรรม เพื่อผดุงไว้ซึ่งความถูกต้องในสังคม ตัดวงจรอาชญากรรมและตัดเส้นทางทางการเงินของผู้กระทำความผิด แก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชน สร้างสังคมที่สงบสุข และธำรงไว้ซึ่งความมั่นคงของประเทศชาติต่อไป

นายเทพฯ บวรโชติการา
ผู้ช่วยเลขาธิการคณะกรรมการป้องกัน
และปราบปรามการฟอกเงิน

EDITOR'S GREETING

วารสาร AMLO STATION ฉบับนี้ เป็นวารสารฉบับปฐมฤกษ์ของสำนักงาน ป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน (สำนักงาน ปปง.) อย่างเป็นทางการ นับตั้งแต่ได้จัดตั้งสำนักงาน ปปง. ขึ้นตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542 ปัจจุบันสำนักงาน ปปง. เป็นส่วนราชการไม่สังกัดกระทรวง ทบวง ขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรี และได้มีการปรับปรุงภารกิจในการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน โดยมีการวางระบบการรับข้อมูลโดยการแจ้งเบาะแสจากประชาชน การรับรายงาน การทำธุรกรรมจากผู้มีหน้าที่รายงานการทำธุรกรรมตามกฎหมาย เช่น ธนาคาร บริษัทหลักทรัพย์ บริษัทประกันภัย ผู้ค้าเพชรพลอย ทองคำ ผู้ค้าหรือให้เช่าซื้อรถยนต์ และการรับข้อมูลจากหน่วยงานของรัฐที่บังคับใช้กฎหมายที่กำหนดให้เป็น ความผิดมูลฐาน ทั้งนี้ เพื่อประโยชน์ในการนำมาใช้ในการสืบสวนทางการเงินและ นำไปสู่การดำเนินการเกี่ยวกับทรัพย์สินอันเป็นมาตรการทางแพ่งเพื่อขอให้ศาล มีคำสั่งให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดิน เพื่อทำลายและตัดวงจรการประกอบอาชญากรรม ในความผิดมูลฐานและป้องกันมิให้นำทรัพย์สินที่ได้จากการกระทำความผิดมูลฐาน ไปใช้ต่อยอดในการกระทำความผิดต่อไปได้อีก โดยมาตรการทางแพ่งนั้น เป็นมาตรการที่ไม่ผูกติดกับคดีอาญา ไม่มีอายุความ และมีขอบข่ายครอบคลุม ถึงทรัพย์สินของผู้เกี่ยวข้องหรืออาจเกี่ยวข้องกับผู้กระทำความผิดมูลฐาน จึงส่งผลให้ สำนักงาน ปปง. สามารถยึดหรืออายัดทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดได้เป็น จำนวนหลายหมื่นล้านบาท ทั้งนี้ ข้อมูลที่ได้จากการสืบสวนทางการเงินยังนำมาใช้ ดำเนินการกับผู้ที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับตัวทรัพย์สินที่ได้จากการกระทำความผิดมูลฐาน ในลักษณะของการโอน รับโอน หรือครอบครองทรัพย์สินนั้น ในความผิดอาชญาฐาน ฟอกเงินอีกทางหนึ่งด้วย เพื่อเป็นการตัดอาชญากรออกจากวงจรการฟอกเงิน อีกทั้ง ข้อมูลที่ได้จากการสืบสวนทางการเงินดังกล่าวยังสามารถนำไปใช้สนับสนุนการดำเนินการ ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับความผิดมูลฐานได้เป็นอย่างดี สำนักงาน ปปง. นอกจากจะมีบทบาทในฐานะผู้บังคับใช้กฎหมาย (Law Enforcement) ดังกล่ามาแล้ว ยังมีหน้าที่สำคัญในการบริหารจัดการทรัพย์สินที่ถูกยึดหรืออายัดไว้ตามกฎหมาย ว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินจำนวนหลายหมื่นล้านบาท เช่น การขาย ทอดตลาดทรัพย์สิน การให้ผู้มีส่วนได้เสียรับทรัพย์สินไปดูแลและใช้ประโยชน์ การนำไปใช้ประโยชน์ของทางราชการ การแต่งตั้งผู้จัดการหรือการให้เช่าทรัพย์สิน สำนักงาน ปปง. ยังมีฐานะเป็นหน่วยงานวางหลักเกณฑ์ (Regulator) กำกับดูแล ให้ผู้มีหน้าที่รายงานการทำธุรกรรมซึ่งมีจำนวนนับหมื่นแห่งให้สามารถปฏิบัติ ตามกฎหมายได้อย่างถูกต้อง และสำนักงาน ปปง. ยังมีหน้าที่และอำนาจในการบังคับ ใช้พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย และการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง พ.ศ. 2559 ซึ่งเป็นกฎหมายที่มี มาตรการสำคัญในการร้องขอให้ศาลมีคำสั่งให้บุคคลที่มีพฤติกรรมเกี่ยวข้องกับ

นายวิทยา นิตรรส
ผู้อำนวยการกองกฎหมาย
บรรณาธิการ

การก่อการร้ายหรือการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย เป็นบุคคลที่ถูกกำหนด และให้อำนาจสำนักงาน ป.ป.ง. ประกาศ รายชื่อผู้ที่มีการกระทำความผิดเป็นการก่อการร้ายและผู้กระทำความผิด อันเกี่ยวข้องกับการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง ตามมติหรือประกาศภายใต้คณะมนตรีความมั่นคงแห่ง สหประชาชาติให้เป็นบุคคลที่ถูกกำหนด ซึ่งผลของคำสั่งศาล หรือประกาศให้เป็นบุคคลที่ถูกกำหนดนั้น จะทำให้บุคคลนั้น ไม่สามารถทำธุรกรรมทางแพ่งได้เลย ทั้งหากบุคคลใดได้ให้การ ช่วยเหลือบุคคลที่ถูกกำหนดไม่ว่าในทางใดก็อาจมีความผิดฐานสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและการแพร่ขยาย อาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูงอีกด้วย ที่สำคัญมากในปัจจุบัน สำนักงาน ป.ป.ง. ยังเป็นหน่วยงานหลักของประเทศไทย ในการเตรียมความพร้อมเพื่อเข้ารับการประเมินมาตรฐานสากล ด้านการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน (Anti-Money Laundering- AML) และการต่อต้านการสนับสนุนทางการเงิน แก่การก่อการร้าย (Combating the Financing of Terrorism-CFT) ตามข้อเสนอแนะของคณะทำงานเฉพาะกิจ เพื่อดำเนินมาตรการทางการเงิน (Financial Action Task Force-FATF) ทั้งในด้านกรอบกฎหมาย (Technical Compliance Rating) 40 ข้อ และด้านประสิทธิผล (Effectiveness Rating) 11 ด้าน ซึ่งหากมีผลการดำเนินการ ที่ไม่สอดคล้องกับมาตรฐานสากลแล้ว อาจส่งผลกระทบต่อ ประเทศไทยอย่างน้อยใน 3 ด้าน ดังนี้

1. ผลกระทบด้านเศรษฐกิจและภาคการเงิน ซึ่งเป็น ผลเสียที่เกิดต่อภาพลักษณ์และความน่าเชื่อถือของประเทศไทย ตลอดจนส่งผลกระทบต่อขีดความสามารถในการแข่งขันของสถาบัน การเงิน เนื่องจากคู่ค้าบางประเทศมีข้อกำหนดที่เข้มงวด ในการทำธุรกิจกับคู่ค้าที่ไม่มีการปฏิบัติตามมาตรฐานสากล หรือเพิ่มมาตรการตรวจสอบธุรกรรมที่ทำกับประเทศดังกล่าว ทำให้ภาคธุรกิจมีค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้น และประชาชนไม่ได้รับความสะดวกในการทำธุรกรรม ดังเช่น ประเทศไทยเคยถูก กำหนดอยู่ในรายชื่อประเทศความเสี่ยงสูงในปี 2555 (dark grey list) ซึ่งส่งผลให้ภาคธุรกิจได้รับผลกระทบในการทำธุรกรรมระหว่างประเทศ ซึ่งในกรณีร้ายแรงอาจถูกมาตรการ ตบโต้ทางการเงินโดยการไม่ทำธุรกรรมด้วย

2. ผลกระทบด้านความมั่นคง การไม่มีมาตรการอย่าง เพียงพอในการสกัดกั้นอาชญากรรมที่เกี่ยวกับการฟอกเงินและ การก่อการร้ายได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทำให้ประเทศไทยถูกใช้ เป็นแหล่งฟอกเงินและช่องทางในการสนับสนุนทางการเงิน แก่การก่อการร้าย และส่งผลกระทบต่อความปลอดภัยของประชาชน และความมั่นคงของชาติที่ลดลง

3. ผลกระทบด้านความสัมพันธ์กับต่างประเทศ ส่งผลให้ถูกจัดเป็นรายชื่อประเทศที่มีความเสี่ยงด้านการฟอกเงิน และการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย เหมือนที่ ประเทศไทยเคยถูกกำหนดในรายชื่อประเทศความเสี่ยงสูง ในปี 2555 (dark grey list) และเป็นเหตุให้ประเทศไทยต้องมีการแก้ไขกฎหมายให้สอดคล้องกับมาตรฐานสากล

ในปัจจุบันได้เกิดกระแสการเปลี่ยนแปลงอย่างฉับพลัน ทางนวัตกรรมของโลก (Disruptive Technology) ได้สร้าง กระแสการเปลี่ยนแปลงอย่างมาก ทั้งการเกิดเทคโนโลยี การจัดเก็บข้อมูล (Big Data) ประสิทธิภาพสูง เครื่องมือในการ จัดเก็บข้อมูลแบบไม่ต้องพึ่งพาตัวกลาง (Blockchain Technology) สกุลเงินแบบดิจิทัล (Digital Currency) มีการใช้ FinTech (Financial Technology) เข้ามาช่วยทำให้การบริการ ทางการเงินและการลงทุนมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น แต่ในขณะ เดียวกันนวัตกรรมดังกล่าวก็อาจถูกใช้เป็นช่องทางในการ ฟอกเงินได้โดยง่าย สำนักงาน ป.ป.ง. จึงมีหน้าที่สำคัญในการวิจัย และพัฒนามาตรการทางกฎหมาย และพัฒนาทักษะของ บุคลากรให้เท่าทันกับนวัตกรรมดังกล่าวด้วย

วารสารฉบับนี้ จึงมีวัตถุประสงค์สำคัญในการเผยแพร่ ความรู้เกี่ยวกับการกิจในการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน (Prevention and Suppression of Money Laundering) ของสำนักงาน ป.ป.ง. ดังที่กล่าวไปแล้วในข้างต้น รวมถึงสาระ ความรู้อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ องค์ความรู้ที่ถูกต้องจะช่วยสร้างความรู้ ความเข้าใจที่เกี่ยวข้องกับ การป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินได้มากยิ่งขึ้น เพื่อเป็นการสร้างความรับรู้และความเชื่อมั่นในการดำเนินงาน ตามภารกิจของสำนักงาน ป.ป.ง. อันจะส่งผลให้ประชาชนเกิด ความตระหนักและมีภูมิคุ้มกันต่อการฟอกเงิน ซึ่งเป็นไปตาม วัตถุประสงค์ของสำนักงาน ป.ป.ง. กล่าวคือ “ตัดวงจร อาชญากรรมการฟอกเงิน เพื่อเสริมสร้างความมั่นคง มั่งคั่ง ของประเทศอย่างยั่งยืน” อีกด้วย

22 ปี สำนักงาน ปปง.

“ขับเคลื่อนด้วยมาตรฐาน ดำเนินงานด้วยความโปร่งใส”

“ในยุคดิจิทัลที่เทคโนโลยีมีบทบาทสำคัญต่อการเปลี่ยนแปลงในสังคมทุกด้านการสร้างมาตรฐานการปฏิบัติงาน บูรณาการการทำงาน รวมถึงพัฒนาระบบการบริหารจัดการและบุคลากร ให้เป็นมืออาชีพยึดหลักธรรมาภิบาลจึงเป็นสิ่งสำคัญ ในการขับเคลื่อนภารกิจของสำนักงาน ปปง. เพื่อประชาชนและความมั่นคงของประเทศ ”

“ผลักดันและขับเคลื่อนนโยบายอย่างมีประสิทธิภาพ”

ประเทศไทยได้แสดงความมุ่งมั่นในการต่อต้านการฟอกเงินและมีความพยายามพัฒนาการดำเนินงานในตามมาตรฐานสากลด้านการต่อต้านการฟอกเงิน และการต่อต้านการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย (AML/CFT) โดยรัฐบาลได้กำหนดให้การฟอกเงินและการก่อการร้ายเป็นปัญหาที่ต้องดำเนินการอย่างจริงจัง รวมทั้งป้องกันไม่ให้เกิดปัญหาใหม่เกิดขึ้น เนื่องจากจะส่งผลกระทบต่อการบริหารจัดการประเทศในทุกด้าน โดยได้กำหนดเป็นนโยบายสำคัญตามยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ และแผนการปฏิรูปประเทศด้วย โดยมีสำนักงาน ปปง. เป็นหน่วยงานหลักในการขับเคลื่อนภารกิจด้านการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน และการป้องกันและปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง ตามนโยบายดังกล่าวมาอย่างเข้มข้นและต่อเนื่อง

ในโลกยุคปัจจุบันอาชญากรรมข้ามชาติและการฟอกเงินยังคงทวีความรุนแรงและแพร่หลายอย่างต่อเนื่อง ซึ่งในแต่ละปีมีผู้บริสุทธิ์ตกเป็นเหยื่อจำนวนมากสร้างความเสียหายแก่ทุกประเทศทั่วโลกอย่างมหาศาล ด้วยรูปแบบการดำเนินการของผู้กระทำความผิดในการฟอกเงินมักทำเป็นขบวนการและในลักษณะองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ การฟอกเงินจึงเป็นภัยคุกคามร้ายแรงต่อประชาคมโลก ทั้งนี้ส่วนหนึ่งเป็นผลจากความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีความเติบโตของระบบการเงินการค้าระหว่างประเทศ เป็นต้น ส่งผลให้รูปแบบและวิธีการฟอกเงินมีความยุ่งยากและสลับซับซ้อนมากขึ้น มีการใช้ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีทางการเงินมาช่วยฟอกเงินมากขึ้น และมีแนวโน้มการฟอกเงินผ่านเงินดิจิทัลมากขึ้นเพราะดำเนินการสะดวกและรวดเร็วผ่านระบบอินเทอร์เน็ต ทำให้เจ้าหน้าที่เกิดความลำบากมากขึ้นในการติดตามเส้นทางการเงินของอาชญากร

AMLO INSIDER ▶

ตลอดระยะเวลากว่า 22 ปี ตั้งแต่จัดตั้งสำนักงาน ขึ้นเมื่อวันที่ 19 สิงหาคม 2542 เป็นต้นมา สำนักงาน ปปง. ได้ดำเนินการขับเคลื่อนภารกิจอย่างเข้มข้นและต่อเนื่อง เพื่อตรวจจับจรรยาบรรณการฟอกเงิน เสริมสร้างความมั่นคงของประเทศอย่างยั่งยืน และบรรเทาความเดือดร้อนของประชาชน และในปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 สำนักงาน ปปง. ได้มุ่งดำเนินการเชิงรุกในการสืบสวนขยายผล ควบคู่กับการปรับปรุงพัฒนาระบบบริหารจัดการภายในให้เกิดประสิทธิภาพ

นอกจากนี้ สำนักงาน ปปง. ยังดำเนินการกิจในฐานะหน่วยงานหลักในการขับเคลื่อนเพื่อยกระดับการปฏิบัติตามมาตรฐานสากล (AML/CFT) เพื่อยกระดับผลการประเมินการปฏิบัติตามมาตรฐานสากลด้าน AML/CFT ของประเทศไทย โดยบูรณาการการทำงานร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในการปรับปรุงแก้ไขกฎหมายเพื่อให้สอดคล้องและเหมาะสมกับสภาพการณ์ในปัจจุบันและมาตรฐานสากลด้าน AML/CFT

โดยได้ปรับปรุงแก้ไขกฎหมาย และอนุบัญญัติที่เกี่ยวข้อง เช่น ร่างพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน (ฉบับที่ ..)

พ.ศ. (แก้ไขเพิ่มเติมประเด็นการคุ้มครองสิทธิ ผู้เสียหายในความผิดมูลฐาน การกำหนดการคุ้มครองสิทธิ ผู้มีส่วนได้เสียในทรัพย์สิน และการกำหนดกระบวนการดำเนินการบังคับคดีกับทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดซึ่งถูกรวมเข้ากับ

ทรัพย์สินอื่น) ร่างพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ... ร่างพระราชบัญญัติข้อมูลผู้ได้รับผลประโยชน์ที่แท้จริง พ.ศ. และอนุบัญญัติที่ออกตามความในกฎกระทรวงการตรวจสอบเพื่อทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับลูกค้า พ.ศ. 2563 ซึ่งได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาและมีผลใช้บังคับแล้ว จำนวน 9 ฉบับ ซึ่งจากผลการดำเนินงานดังกล่าว ส่งผลให้มีมาตรการทาง

กฎหมายและการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และเป็นที่ยอมรับในระดับสากล

“ดำเนินการเชิงรุกภายใต้หลักธรรมาภิบาล”

สำนักงาน ปปง. มุ่งเน้นการสืบสวนขยายผลเพื่อนำไปสู่การยึดและอายัดทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดอย่างเข้มข้น ควบคู่ไปกับการพัฒนาองค์กรและบุคลากรให้มีประสิทธิภาพ เป็นมืออาชีพทันต่อการเปลี่ยนแปลงในโลกยุคปัจจุบัน โดยมีวัตถุประสงค์หลักเพื่อตรวจจับจรรยาบรรณการฟอกเงิน แก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนเป็นสำคัญ ยึดหลักธรรมาภิบาล โปร่งใส และตรวจสอบได้

จากนโยบายดังกล่าว สำนักงาน ปปง. ได้จัดตั้งศูนย์รับเรื่องราวร้องเรียน ร้องทุกข์ และแจ้งเบาะแสอย่างเป็นทางการ และกำหนดช่องทางในการอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนไว้หลายช่องทาง ไม่ว่าจะเป็นการยื่นด้วยตนเอง ที่สำนักงาน ปปง., สายด่วน 1710, ไปรษณีย์ลงทะเบียน, เว็บไซต์สำนักงาน ปปง. และอีเมล รวมถึงการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงระบบการทำงานเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ

ในการทำงานมากยิ่งขึ้น ซึ่งนอกจากการบังคับใช้กฎหมายอย่างเข้มข้นแล้วยังได้นำนวัตกรรมและ Digital Technology

มาใช้ในการตรวจสอบและวิเคราะห์รายงานธุรกรรม เพื่อหาความผิดปกติของธุรกรรมทางการเงินที่อาจเชื่อมโยงหรือเกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดมูลฐานหรือความผิดตามกฎหมายอื่นและแนวโน้มของการก่ออาชญากรรมฟอกเงินและการก่อการร้าย รวมทั้งนำมาใช้ในการสืบสวนและเก็บรวบรวมพยานหลักฐาน การกำกับดูแลผู้มีหน้าที่รายงาน การบริหารจัดการทรัพย์สิน และระบบบริหารจัดการภายในองค์กรด้วย ซึ่งช่วยให้การปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพ รวดเร็ว แม่นยำ นำไปสู่การขยายผลและดำเนินการกับทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดมูลฐานตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน และการดำเนินคดีอาชญาฐานฟอกเงินกับผู้กระทำความผิดได้

AMLO INSIDER▶

“สร้างบุคลากรให้เป็นมืออาชีพ”

ปัจจัยสำคัญในการขับเคลื่อนภารกิจองค์กรอีกประการหนึ่งคือ การพัฒนาบุคลากรให้เป็นมืออาชีพ โดยเฉพาะในยุคดิจิทัลที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วตลอดเวลา การดำเนินมาตรการตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง พนักงานเจ้าหน้าที่จำเป็นต้องมีทักษะนอกเหนือจากด้านการสืบสวนสอบสวน การวิเคราะห์พยานหลักฐาน กฎหมาย ควบคู่ไปกับคุณลักษณะตามค่านิยมของสำนักงาน ป.ป.ง. คือ กล้าหาญ ซื่อสัตย์ ยุติธรรม สามัคคี ใฝ่เรียนรู้ แล้วยังต้องมีการเรียนรู้และพัฒนาตัวเองอย่างสม่ำเสมอ รวมทั้งมีทักษะทางด้านเทคโนโลยีและพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา โดยสำนักงาน ป.ป.ง. ได้กำหนดมาตรฐานการปฏิบัติงานด้านการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน รวมทั้งส่งเสริมกระบวนการจัดการความรู้เพื่อสนับสนุนให้บุคลากรพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องผ่านการอบรมและสัมมนาทั้งในและนอกหน่วยงานรวมทั้งการส่งงาน การจัดกิจกรรม โครงการต่าง ๆ เพื่อให้บุคลากรสามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีมาตรฐาน และเป็นมืออาชีพ

“ผลักดันและพัฒนาเทคโนโลยีนวัตกรรม”

อย่างที่กล่าวไปแล้วว่า สำนักงาน ป.ป.ง. ได้พัฒนา นวัตกรรมและนำ Digital Technology มาใช้ในการปฏิบัติงาน ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น เช่น การนำเทคโนโลยีสารสนเทศ

และการสื่อสารมาใช้ในการตรวจพิสูจน์หลักฐานทางคอมพิวเตอร์ (Computer Forensics) การตรวจสอบการกระทำความผิดทางเทคโนโลยี (Cyber Crime Detection) การปรับปรุงระบบการตรวจสอบรายชื่อบุคคลที่มีความเสี่ยงสูงด้านการฟอกเงินและรายชื่อบุคคลที่ถูกกำหนด (AMLO Personal Screening : APS) ผ่าน Web Service การเชื่อมโยงข้อมูลผ่านระบบบูรณาการฐานข้อมูลประชาชนและการบริการภาครัฐ (Linkage Center) ผ่านระบบ AMLink Center การพัฒนาระบบคุ้มครองสิทธิผู้เสียหายเพื่อรองรับการดำเนินการยื่นคำร้องขอคุ้มครองสิทธิจากการกระทำความผิดมูลฐานของผู้เสียหาย ตอบสนองความต้องการของพนักงานเจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติหน้าที่ได้รวดเร็วมีประสิทธิภาพ ลดขั้นตอนการดำเนินการและลดภาระของประชาชน และการพัฒนาระบบสารสนเทศของสำนักงาน ป.ป.ง. เพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่สำนักงาน ป.ป.ง. กรณีเกิดเหตุการณ์ที่ต้องปฏิบัติงานนอกสถานที่ตั้งของหน่วยงานหรือกรณีที่มีเหตุผิดปกติหรือภาวะวิกฤติ เช่น ระบบเครือข่ายส่วนตัวเสมือน (Virtual Private Network : VPN) ระบบการประชุมทางไกลผ่าน Web Conference และระบบแบ่งปันไฟล์สำนักงาน ป.ป.ง. (Dropfile) เชื่อมต่อกับบัญชีผู้ใช้งานจากระบบ ActiveDirectory (AD) ของสำนักงาน ป.ป.ง. เป็นต้น

“สร้างเครือข่ายและบูรณาการความร่วมมือทุกภาคส่วน”

สำนักงาน ป.ป.ง. ให้ความสำคัญกับการส่งเสริมและประสานความร่วมมือกับหน่วยงานต่างๆ ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน สถาบันการเงิน กลุ่มผู้ประกอบการธุรกิจ และประชาชน โดยการสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมาย แนวทางในการปฏิบัติงาน รวมทั้งแลกเปลี่ยนข้อมูล ข้อคิดเห็น ปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะในการดำเนินงาน อันจะนำไปสู่การประสานความร่วมมือในการปฏิบัติงานให้เกิดประสิทธิภาพและป้องกันมิให้ถูกผู้กระทำความผิดใช้เป็นเครื่องมือหรือช่องทางในการฟอกเงิน ผ่านการเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ และการฝึกอบรม เช่น โครงการสายลับ ปปง. การจัดโครงการเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปราม

AMLO INSIDER▶

การฟอกเงิน และกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและการแพร่ขยายอาวุธ ที่มีอาณูภาพทำลายล้างสูง การจัดสัมมนาให้กับบุคลากรภายนอก การส่งบุคลากรไปเป็นวิทยากรบรรยายให้ความรู้แก่ข้าราชการและพนักงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และการจัดทำบันทึกความเข้าใจ (Memorandum of Understanding : MOU) หรือบันทึกข้อตกลงกับหน่วยงานภายในประเทศและต่างประเทศเพื่อประโยชน์ในการประสานงานและการดำเนินคดีตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน เช่น MOU เรื่อง ความร่วมมือในการแลกเปลี่ยนข้อมูลธุรกรรมทางการเงินเพื่อการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินกับหน่วยข่าวกรองทางการเงินแห่งราชอาณาจักรภูฏาน

“ผลการดำเนินงานในปีที่ 22 ของสำนักงาน ปปง.”

ผลจากการขับเคลื่อนนโยบายตามที่กล่าวข้างต้นอย่างเข้มข้นทำให้ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 สามารถยึดอายัดทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิด รวมมูลค่า 2,764,024,365.51 บาท ในรายคดีสำคัญ เช่น คดีทุจริตสหกรณ์ออมทรัพย์สโมสรรถไฟ จำกัด (282 ล้านบาท) คดีเครือข่ายอัมบุญข้ามชาติ (233 ล้านบาท) คดีเครือข่ายบ่อนพนันรายใหญ่ (1,004 ล้านบาท) คดีเครือข่ายค้ายาเสพติดรายใหญ่ (14.5 ล้านบาท) คดีเครือข่ายเว็บพนันออนไลน์รายใหญ่ (176 ล้านบาท) คดีแก๊งผู้มีอิทธิพลค้ายาเสพติดและเว็บพนันรายใหญ่ในพื้นที่ภาคใต้ (205 ล้านบาท) คดีหลอกลวงให้ลงทุนซื้อขายอัตราแลกเปลี่ยนสกุลเงินต่างประเทศ (FOREX-3D) (338.4 ล้านบาท) นอกจากนี้ สำนักงาน ปปง. ได้ร่วมบูรณาการกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งในและต่างประเทศเพื่อดำเนินการกับทรัพย์สินในหลายคดี และสามารถนำทรัพย์สินส่งคืนให้กับผู้เสียหายเป็นจำนวนมาก และดำเนินการเก็บรักษาและบริหารจัดการทรัพย์สินตามระเบียบคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินว่าด้วยการเก็บรักษาและการจัดการทรัพย์สินที่ถูกยึดหรืออายัด พ.ศ. 2543 และที่แก้ไขเพิ่มเติม

ได้มูลค่ารวมทั้งสิ้น 5,965,394,182.36 บาท ซึ่งสำนักงาน ปปง. จะพิจารณาบริหารจัดการตามความเหมาะสม หากเก็บรักษาไว้ อาจทำให้ทรัพย์สินนั้นเสื่อมสภาพ เสื่อมราคา หรือเก็บไว้แล้วจะเป็นภาระ จะดำเนินการขายทอดตลาดทรัพย์สินเหล่านั้น โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 สามารถขายทอดตลาดทรัพย์สินได้จำนวนเงินรวมทั้งสิ้น 98,519,730 บาท และเมื่อศาลมีคำสั่งให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดินจะนำทรัพย์สินส่งให้กระทรวงการคลัง หรือหากศาลมีคำสั่งให้คืนจะนำส่งคืนเจ้าของทรัพย์สิน และหากศาลมีคำสั่งคืนหรือขอใช้คืนทรัพย์สินให้แก่ผู้เสียหายที่ขอคุ้มครองสิทธิก็จะคืนทรัพย์สินให้ผู้เสียหาย โดยในปีงบประมาณนี้สามารถนำทรัพย์สินส่งคืนให้กับผู้เสียหายได้จำนวนมาก ซึ่งสำนักงานได้นำระบบเทคโนโลยีมาใช้ในการอำนวยความสะดวกให้กับประชาชนในการยื่นคำร้องขอคุ้มครองสิทธิผู้เสียหายด้วย

จากผลการดำเนินงานซึ่งปรากฏเป็นที่ประจักษ์ดังกล่าว ทำให้สำนักงาน ปปง. เป็นหน่วยงานที่ได้รับความเชื่อมั่นจากประชาชน และเป็นที่ยอมรับในระดับสากล เป็นผลมาจากความมุ่งมั่น และอุทิศตนของบุคลากรของสำนักงาน ปปง. ทุกท่านทั้งในอดีตและปัจจุบัน รวมทั้งการได้รับการสนับสนุนและความร่วมมืออย่างดียิ่งจากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง และในปีที่ 23 สำนักงาน ปปง. ยังคงมุ่งเน้นการสืบสวนขยายผลเพื่อนำไปสู่การยึดและอายัดทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดอย่างเข้มข้นเพื่อแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนตามปรัชญาการดำเนินงานที่ว่า “*เป็นมืออาชีพด้านการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน ภายใต้หลักธรรมาภิบาล และมีมาตรฐานสากล*” รวมถึงการขับเคลื่อนงานด้านการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินให้มีมาตรฐาน เป็นที่ยอมรับในระดับสากลตามวิสัยทัศน์สำนักงาน ปปง. ที่ว่า “*องค์กรที่เป็นมาตรฐานได้รับการยอมรับในระดับสากล*”

AMLO REVIEWS

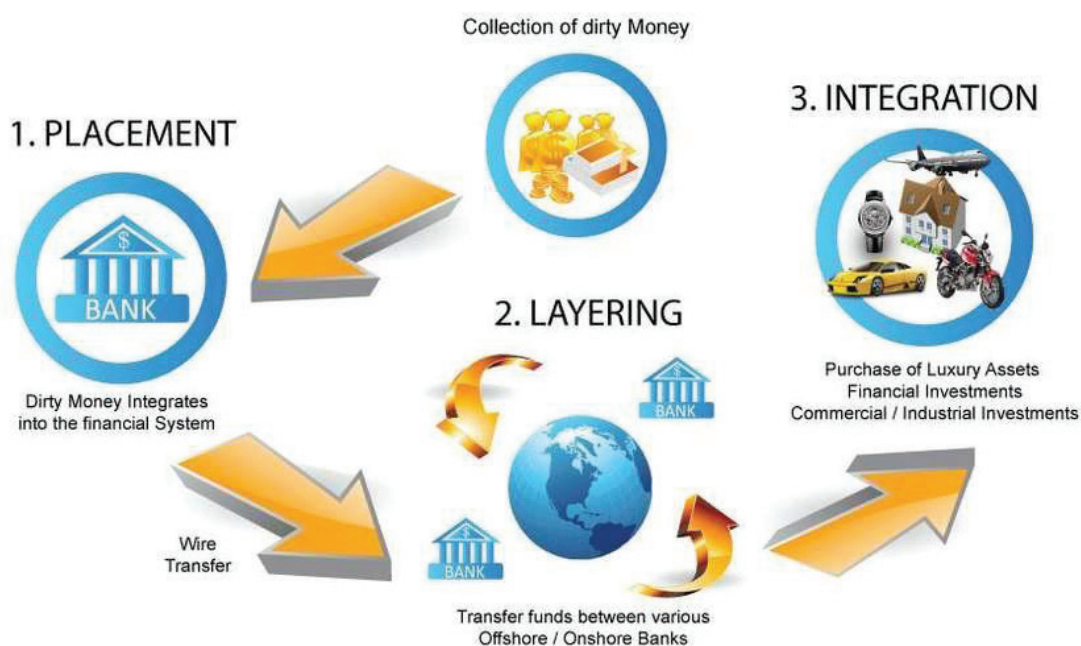
จากก้าวแรกสู่ก้าวต่อไป... มาตรฐานฟอกเงินไทยสู่สากล

นางสาวกมลวรรณ อภิรุจิ

นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ
กองความร่วมมือระหว่างประเทศ

ท่ามกลางโลกปัจจุบันที่เต็มไปด้วยความท้าทายใหม่ๆ ทั้งด้านเทคโนโลยี และสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ที่มีผลกระทบต่อชีวิตความเป็นอยู่ สภาพเศรษฐกิจ สังคม ไม่เว้นแม้แต่รูปแบบการก่ออาชญากรรมที่มีเป้าหมายส่วนใหญ่ประสงค์ต่อทรัพย์สิน สถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อ COVID-19 ทำให้มีการทำธุรกรรมทางเทคโนโลยีเพิ่มขึ้น และเป็นการเอื้อให้อาชญากรใช้เป็นเครื่องมือในการฟอกเงินมากยิ่งขึ้น การฟอกเงินเป็นกระบวนการที่อาชญากรใช้ปกปิดแหล่งที่มาและหาประโยชน์จากทรัพย์สินที่ได้มาอย่างผิดกฎหมาย เมื่ออาชญากรครอบครองทรัพย์สินที่ได้จากการกระทำที่ผิดกฎหมาย จะเริ่มกระบวนการฟอกเงินโดยเริ่มนำเงินเข้าระบบ (placement) คือ แบ่งเงินที่ได้ออกเป็นก้อนเล็ก ๆ และนำไปฝากธนาคารในรูปแบบต่าง ๆ

จากนั้นจะกลบเกลื่อนร่องรอย (layering) หรือยกย้ายถ่ายโอนทรัพย์สินให้ห่างไกลจากต้นตอเดิม เช่น นำเงินไปลงทุนซื้อขายสินค้าและบริการ หรือโอนไปยังบัญชีธนาคารต่าง ๆ ทั่วโลก สุดท้ายคือการเกิดใหม่ของเงินสะอาด (Integration) การนำเงินที่ผ่านการฟอกแล้วกลับเข้าสู่ระบบเศรษฐกิจที่ถูกกฎหมาย โดยนำไปลงทุนในอสังหาริมทรัพย์ หรือทำธุรกิจ กระบวนการดังกล่าวนี้เกิดขึ้นและสร้างปัญหาอาชญากรรมทั่วโลกอย่างต่อเนื่อง

AMLO REVIEWS I

จากประเด็นปัญหาดังกล่าว คณะทำงานเฉพาะกิจเพื่อดำเนินมาตรการทางการเงิน (Financial Action Task Force (FATF))² ซึ่งก่อตั้งขึ้นในการประชุม G7 ณ กรุงปารีส ปี พ.ศ. 2532 เพื่อพัฒนาความร่วมมือระหว่างประเทศในการจัดการปัญหาการฟอกเงิน ได้กำหนดมาตรฐานสากลเพื่อใช้เป็นมาตรฐานของแต่ละประเทศในการแก้ไขปัญหาการฟอกเงินอย่างมีประสิทธิภาพพร้อมกันและมีการพัฒนาปรับเปลี่ยนมาตรฐานสากลเพื่อให้ทันต่อวิธีการฟอกเงินที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่อง ปัจจุบันมาตรฐานสากลประกอบด้วยข้อแนะนำด้านกรอบกฎหมายจำนวน 40 ข้อ และด้านประสิทธิภาพจำนวน 11 ด้าน ซึ่งครอบคลุมข้อกำหนดในการป้องกันปราบปราม ความร่วมมือในประเทศ และระหว่างประเทศ และการมีอำนาจที่เหมาะสมเพียงพอของหน่วยงานต่าง ๆ

ประเทศไทยได้เข้าร่วมเป็นส่วนหนึ่งของการต่อต้านการฟอกเงินในระดับสากลผ่านการเป็นสมาชิกกลุ่มต่อต้านการฟอกเงินเอเชียแปซิฟิก (Asia-Pacific Group on Money Laundering (APG))³ ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 10 เมษายน พ.ศ. 2544 จากการที่ประเทศไทยเป็นสมาชิก APG ทำให้ต้องเข้ารับการประเมินการปฏิบัติตามมาตรฐานสากลด้านการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินและการต่อต้านการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย (Anti-Money Laundering and Countering the financing of terrorism (AML/CFT)) จำนวน 40 ข้อและ 11 ด้านดังกล่าวข้างต้น ทั้งนี้ หากผลการประเมินดังกล่าวของประเทศไทยอยู่ในเกณฑ์ต่ำ จะส่งผลกระทบต่อระบบเศรษฐกิจ ภาคการเงิน และตลาดทุน

กรณีตัวอย่างของประเทศไทยเมื่อ FATF ได้ประกาศว่า “ประเทศไทยเป็นประเทศที่มีความเสี่ยงสูงด้านการฟอกเงิน” เมื่อวันที่ 16 กุมภาพันธ์ 2555 ผลกระทบในขณะนั้น

ส่งผลให้การทำธุรกรรมการเงินระหว่างประเทศ เกิดความยุ่งยากจากขั้นตอนที่เพิ่มขึ้นในการพิสูจน์ทราบลูกค้า (Customer Due Diligence : CDD) รวมทั้ง การโอนเงินชำระค่าสินค้านำเข้า และส่งออกต้องทำการตรวจสอบลูกค้าอย่างเข้มข้น (Enhanced Due Diligence (EDD)) ซึ่งมีขั้นตอนและเอกสารเพิ่มมากขึ้น ทำให้ต้นทุนในการดำเนินธุรกิจสูงขึ้น และใช้เวลาในการทำธุรกรรมมากขึ้น เกิดความล่าช้าในการชำระเงินให้กับคู่ค้า ขาดความคล่องตัวและมีต้นทุนค่าธรรมเนียมต่าง ๆ เพิ่มขึ้น ส่งผลต่อโอกาสการแข่งขันในตลาดการค้าโลก และความน่าเชื่อถือของประเทศไทยอย่างมหาศาล ดังนั้น จึงเป็นเรื่องสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องผลักดันให้ประเทศไทยมีผลการประเมินการปฏิบัติตามมาตรฐานสากลด้าน AML/CFT ในระดับที่ดีเป็นที่ยอมรับของสากล

²<https://www.fatf-gafi.org/faq/moneylaundering#d.en.11223>

³<https://www.apgml.org/documents/default.aspx>

AMLO REVIEWS I

ที่ผ่านมาประเทศไทยเข้ารับการประเมินการปฏิบัติตามมาตรฐานสากลด้าน AML/CFT มาแล้วทั้งสิ้น 3 ครั้ง ในปี พ.ศ. 2545 2550 และ 2560 นับจากการประเมินครั้งล่าสุด ประเทศไทยได้พัฒนาผลการประเมินการปฏิบัติตามมาตรฐานสากลด้าน AML/CFT อย่างต่อเนื่องมาโดยตลอด โดยในปี พ.ศ. 2564 ประเทศไทยมีผลการปฏิบัติที่สอดคล้องกับมาตรฐานสากลด้านกรอบกฎหมายเพิ่มขึ้น 5 ข้อ ในเรื่องความร่วมมือภายในประเทศ ซึ่งเดิมมีผลการประเมินในระดับสอดคล้องเป็นส่วนใหญ่ที่ผ่านเกณฑ์มาตรฐานสากลแล้วแต่สามารถยกระดับดีขึ้นให้อยู่ในเกณฑ์สอดคล้องโดยสมบูรณ์ และสามารถยกระดับผลการปฏิบัติที่สอดคล้องกับมาตรฐานสากลด้านกรอบกฎหมายที่อยู่ในเกณฑ์สอดคล้องเป็นบางส่วนให้เป็นระดับสอดคล้องเป็นส่วนใหญ่ได้อีกจำนวน 4 ข้อ คือ มาตรการกำกับดูแลสถาบันการเงินตัวแทน ข้อกำหนดในการรายงานธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัย การดำเนินการกับประเทศที่มีความเสี่ยงด้านการฟอกเงินและก่อการร้าย และข้อกำหนดในการโอนเงินทางอิเล็กทรอนิกส์และสามารถยกระดับผลประเมินในเรื่องที่มาตรฐานสากลมีการเปลี่ยนแปลงได้อีก 3 ข้อ โดยเฉพาะประเด็นเรื่องการกำกับดูแลธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัลทำให้ประเทศไทยมีผลการประเมินด้านกรอบกฎหมายดีขึ้นจากเดิม 27 ข้อ เป็น 31 ข้อ จากทั้งหมด 40 ข้อ คิดเป็นร้อยละ 61.15 ซึ่งเพิ่มขึ้นจากการประเมินครั้งก่อนเมื่อปี พ.ศ. 2560 ที่ได้เพียงร้อยละ 56.18 ความสำเร็จครั้งนี้เกิดจากความร่วมมือที่ดีจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและภาคเอกชน ซึ่งแสดงให้เห็นถึงความมุ่งมั่นของประเทศไทยในการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินและการต่อต้านการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายในการมีมาตรการที่เป็นที่ยอมรับในระดับสากลและทัดเทียมกับนานาประเทศอื่นทำให้ภาพลักษณ์ด้านการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินดีขึ้นในสายตาประชาคมโลก

ประเทศไทยโดยสำนักงาน ปปง. จะยังคงก้าวต่อไปเพื่อยกระดับผลการประเมินด้าน AML/CFT ของประเทศให้อยู่ในเกณฑ์ที่ดีมากยิ่งขึ้นอย่างต่อเนื่องและมีเป้าหมาย

ในการเข้าเป็นสมาชิก FATF ต่อไปในอนาคต รวมทั้งได้จัดทำยุทธศาสตร์ด้าน AML/CFT ร่วมกับหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาและผลักดันระบบด้าน AML/CFT ของประเทศไทยอย่างเป็นรูปธรรมอีกด้วย

AMLO REVIEWS I

การก่อการร้าย

และบทบาทของสำนักงาน ปปง.

นายภัทระ หลักทอง

ผู้อำนวยการส่วนต่อต้านการสนับสนุนทางการเงิน
แก่การก่อการร้าย

ประชาคมโลกล้วนต้องเผชิญกับภัยคุกคามจากการก่อการร้ายทั่วทุกภูมิภาค จากการลงมือปฏิบัติการของกลุ่มก่อการร้ายหลายกลุ่ม อาทิ กลุ่ม ISIS กลุ่ม Al-Qaeda, กลุ่ม Taliban กลุ่ม Hezbollah กลุ่ม Hamas กลุ่ม Al-shabaab ในโซมาเลีย เป็นต้น โดยในส่วนของประเทศไทยแม้ปัจจุบันจะมีใช้เป้าหมายในการก่อเหตุของกลุ่มก่อการร้ายสากลโดยตรง แต่ประเทศไทยยังคงมีความเสี่ยงจากการแสวงหาประโยชน์ของกลุ่มก่อการร้ายต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นการใช้เป็นแหล่งพักพิง แหล่งพบปะหรือใช้เป็นทางผ่านเพื่อเดินทางไปก่อเหตุยังประเทศเป้าหมาย และที่ประมาทไม่ได้คือการเฝ้าระวังการก่อเหตุในประเทศไทยต่อบุคคลหรือสถานที่ซึ่งเป็นแหล่งผลประโยชน์หรือเป็นสัญลักษณ์ของประเทศซึ่งเป็นคู่ขัดแย้งกับกลุ่มก่อการร้ายสากล อนึ่ง ไม่ว่าปฏิบัติการก่อการร้ายจะเกิดขึ้นที่ใดก็ตามย่อมก่อให้เกิดผลกระทบต่อความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ตลอดจนความสงบเรียบร้อยของสังคมและระบบเศรษฐกิจในวงกว้างอย่างรุนแรง ทั้งนี้ ยังไม่มีแนวโน้มว่าภัยคุกคามด้านการก่อการร้ายจะยุติหรือหมดไปในห้วงทศวรรษนี้อย่างแน่นอน ดังจะเห็นได้จากเลขาธิการสหประชาชาติ อันโตนิโอ กูเตอร์เรส ได้กล่าวในรายงานฉบับปัจจุบันว่า ภัยคุกคามต่อสันติภาพและความมั่นคงระหว่างประเทศจากกลุ่ม ISIS กำลังปะทุขึ้น⁴ ประเด็นที่น่าสนใจคือกลุ่ม ISIS หรือองค์กรก่อการร้ายอื่น ๆ จะอาศัยโอกาสและการแสวงหาประโยชน์อันเนื่องจากความไม่พอใจของประชาชนในหลาย ๆ ประเทศต่อภาครัฐในการบริหารจัดการแก้ไขปัญหของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ 2019 (Covid - 19) ซึ่งเป็นปัจจัยกระตุ้นให้สมาชิกทำงาน

⁴TNN World. Editor's Pick: เลขาธิการสหประชาชาติเตือน
ทั่วโลกกำลังเผชิญภัยคุกคามต่อสันติภาพ จากกลุ่มก่อการร้ายฯ.
< [https://web.facebook.com/TNNWorld/
posts/492265641859021?_rdc=1&_rdr](https://web.facebook.com/TNNWorld/posts/492265641859021?_rdc=1&_rdr) > (8 สิงหาคม 2564).

AMLO REVIEWS I

ของกลุ่มก่อการร้ายตัดสินใจลงมือปฏิบัติการได้ง่ายขึ้น นอกจากนี้เมื่อย้อนมาดูฟากฝั่งของกลุ่มก่อการร้าย Taliban ก็พบว่ากลุ่ม Taliban ยังคงต้องดำรงอิทธิพลหรือรักษาบทบาทในพื้นที่ปฏิบัติการสำคัญในประเทศอัฟกานิสถานได้อย่างต่อเนื่อง โดยในห้วงเวลานับตั้งแต่กลางปี 2564 ประมาณเดือนพฤษภาคม กองทัพสหรัฐภายใต้การนำของประธานาธิบดี โจ ไบเดน ได้มีคำสั่งให้ถอนกำลังทหารที่เคยประจำการอยู่เกือบ 20 ปี ออกจากพื้นที่อัฟกานิสถาน ซึ่งส่งผลให้กองกำลังกลุ่ม Taliban ได้เปิดฉากใช้กำลังเข้ายึดพื้นที่ในอัฟกานิสถานจากกองกำลังของกองทัพฝ่ายรัฐบาลได้หลายพื้นที่ โดยสามารถบุกยึดเมืองใหญ่ได้หลายเมือง อันแสดงให้เห็นได้ว่ากองกำลังกลุ่ม Taliban ได้ลงมือปฏิบัติการครั้งใหญ่ในทันทีเมื่อกองทัพสหรัฐอเมริกาได้ถอนกำลังออกจากพื้นที่ และสถานการณ์ล่าสุด ณ วันที่เรียบเรียงบทความฉบับนี้ กองทัพรัฐบาลได้ยอมแพ้โดยจะถ่ายโอนอำนาจในการบริหารประเทศจากรัฐบาลพลเรือนไปยังกลุ่ม Taliban⁵

ในส่วนของกลุ่มก่อการร้าย Al-Qaeda ปรากฏข้อมูลว่าได้มีการปลุกระดมสมาชิกชายงานชาวอเมริกาให้ปฏิบัติการก่อเหตุโจมตีสหรัฐอเมริกา ทั้งนี้ จากสถานการณ์ความตึงเครียดอันสืบเนื่องจากการแพร่ระบาดของโรค Covid-19 อาจเป็นปัจจัยที่กระตุ้นให้กลุ่มก่อการร้ายในสหรัฐอเมริกาหาโอกาสลงมือปฏิบัติการก่อเหตุ

⁵ TNN World. Afghanistan: รัฐบาลสหรัฐถอนทหารออกจากอัฟกานิสถาน แล่งผ่านทางสถานีโทรทัศน์แห่งชาติ ระบุจะมีการถ่ายโอนอำนาจบริหารประเทศจากรัฐบาลพลเรือนไปยังกลุ่มตาลีบันอย่างราบรื่น โดยจะไม่มี การสู้รบหรือก่อเหตุรุนแรงในเมืองหลวง. < https://web.facebook.com/TNNWorld/posts/500954204323498?_rdc=1&_rdr > (15 สิงหาคม 2564).

AMLO REVIEWS I

ตามที่กล่าวมาข้างต้น การก่อการร้ายเป็นปัญหาทั้งในระดับสากลและในระดับภายในของแต่ละประเทศ โดยเป็นภัยคุกคามต่อมนุษยชาติในวงกว้าง ซึ่งนานาชาติจะต้องร่วมมือกันอย่างจริงจัง ในการกำหนดนโยบายและดำเนินมาตรการสกัดกั้น ป้องกันแก้ไขหรือลดผลกระทบที่เกิดขึ้นจากอาชญากรรมก่อการร้าย ทั้งในส่วนของแผนเผชิญเหตุ การป้องกันและต่อต้านการก่อการร้ายและการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย ตลอดจนการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารระหว่างกันด้วยความจริงใจภายใต้กรอบกฎหมายของแต่ละประเทศ

เมื่อพิจารณาถึงประเทศไทย โดยเฉพาะอย่างยิ่งในส่วนของบทบาทและอำนาจหน้าที่ของ สำนักงาน ป.ป.ง. จะเห็นได้ว่า สำนักงาน ป.ป.ง. มีอำนาจหน้าที่ในการดำเนินมาตรการบังคับใช้กฎหมายที่สำคัญ 2 ฉบับ ได้แก่ พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม และพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง พ.ศ. 2559 (ซึ่งเดิมได้แก่ พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย พ.ศ. 2556) ซึ่งกฎหมายทั้ง 2 ฉบับดังกล่าวได้บัญญัติอำนาจหน้าที่ในการป้องกันและปราบปรามการก่อการร้ายและการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย โดยกำหนดให้มีความผิดเกี่ยวกับการก่อการร้าย เป็นความผิดมูลฐานตามมาตรา 3 (8) แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542 และในประการสำคัญ ผู้ใดก็ตามที่มีพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับการก่อการร้ายหรือสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายอาจจะต้องถูกขึ้นบัญชีประกาศรายชื่อให้มีสถานะเป็น “บุคคลที่ถูกกำหนด” ตามพระราชบัญญัติ

ป้องกันและปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง พ.ศ. 2559 ทั้งนี้ ณ ปัจจุบัน สำนักงาน ป.ป.ง. ได้ดำเนินการบังคับใช้กฎหมายทั้งสองฉบับดังกล่าวอย่างต่อเนื่อง โดยดำเนินการต่อเป้าหมายซึ่งเป็นกลุ่มก่อการร้ายอันเป็นภัยคุกคามที่สำคัญ ดังที่นานาชาติซึ่งเป็นภาคีสมาชิกของสหประชาชาติได้ปฏิบัติเช่นเดียวกัน ซึ่งเป็นไปตามพันธกรณีระหว่างประเทศหลายกรณี โดยเฉพาะอย่างยิ่งตามข้อเสนอแนะของคณะทำงานเฉพาะกิจเพื่อดำเนินมาตรการทางการเงิน (Financial Action Task Force (FATF)) กล่าวคือ สำนักงาน ป.ป.ง. ได้ขึ้นบัญชีประกาศรายชื่อบุคคลที่ถูกกำหนด ซึ่งเป็นกลุ่มก่อการร้ายสากลหลัก ๆ ได้แก่ กลุ่มก่อการร้าย Al-Qaeda กลุ่มก่อการร้าย ISIS กลุ่มก่อการร้าย Taliban⁶ เป็นกลุ่มก่อการร้ายสากลที่สำคัญและยังคงมีบทบาทในการปฏิบัติการก่อเหตุในพื้นที่ต่าง ๆ ตามที่กล่าวไว้ข้างต้นในช่วงแรกของบทความ

⁶ ข้อเสนอแนะของ FATF ข้อ 5, 6

AMLO REVIEWS I

นอกจากนี้ สำนักงาน ปปง. ได้ขึ้นบัญชีประกาศรายชื่อบุคคล คณะบุคคล ที่อยู่ในองค์กรก่อการร้ายที่ก่อเหตุภายในประเทศให้มีสถานะเป็นบุคคลที่ถูกกำหนดโดยอาศัยกลไกอำนาจทางตุลาการ (สำนักงาน ปปง. ส่งสำนวนให้พนักงานอัยการยื่นคำร้องต่อศาล)⁷ ปัจจุบันได้ดำเนินการต่อเป้าหมายซึ่งเป็นผู้มีพฤติการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการก่อการร้ายหรือสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายที่มีการกระทำเข้าลักษณะความผิดเกี่ยวกับการก่อการร้ายตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 135/1 ถึง มาตรา 135/4 ซึ่งบุคคลที่ถูกกำหนดกรณีนี้ เป็นผู้มีพฤติการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการก่อการร้ายหรือสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายที่ปฏิบัติการก่อเหตุอยู่ในประเทศไทย

อย่างไรก็ดี ผลของการมีสถานะของการเป็นบุคคลที่ถูกกำหนด ไม่ว่าจะเป็นบุคคลที่ถูกกำหนดจากกรณีใดก็ตาม ผู้นั้นย่อมต้องถูกระงับการดำเนินการกับทรัพย์สินทุกกรณี⁸ และไม่สามารถดำเนินการใด ๆ กับทรัพย์สินของตนเอง หรือ ผู้กระทำการแทน หรือตามคำสั่ง หรือของกิจการภายใต้ครอบครองหรือควบคุมของผู้นั้นได้อีกต่อไป ไม่ว่าจะเป็นโดยตรงหรือโดยอ้อม⁹ ทั้งนี้ หากบุคคลที่ถูกกำหนดประสงค์ที่จะดำเนินการใด ๆ กับทรัพย์สิน บุคคลที่ถูกกำหนดต้องยื่นคำร้องขออนุญาตต่อศาลเพื่อให้มีคำสั่งอนุญาตให้ดำเนินการใด ๆ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการตามที่พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง พ.ศ. 2559 บัญญัติไว้¹⁰ นอกจากนี้ ผลของการขึ้นบัญชีประกาศรายชื่อบุคคลที่ถูกกำหนดก่อให้เกิดหน้าที่ต่อสถาบันการเงินหรือผู้ประกอบการธุรกิจบางประเภทตามที่กฎหมายกำหนด ที่จะต้องระงับการดำเนินการกับทรัพย์สินรวมทั้งแจ้งข้อมูลธุรกรรมและทรัพย์สินของบุคคลที่ถูกกำหนดให้สำนักงาน ปปง. ทราบ อันเป็นมาตรการในการกำกับดูแลสถาบันการเงินมิให้ถูกใช้เป็นช่องทางในการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายได้อีกต่อไป¹¹ และหากมีผู้กระทำความผิดประการใด ๆ โดยรู้อยู่แล้วว่าผู้ได้รับประโยชน์จากการดำเนินการนั้นเป็นบุคคลที่ถูกกำหนด ผู้นั้นอาจมีความผิดอาญาฐานสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายได้ ซึ่งสำนักงาน ปปง. ได้ดำเนินคดีอาญาในกรณีดังกล่าวไปแล้วหลายคดี

⁷ มาตรา 7 แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง พ.ศ. 2559

⁸ มาตรา 3 แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง พ.ศ. 2559

⁹ มาตรา 8 แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง พ.ศ. 2559

¹⁰ มาตรา 12 แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง พ.ศ. 2559

¹¹ มาตรา 8 แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง พ.ศ. 2559

AMLO REVIEWS I

ตามที่กล่าวมาข้างต้น จึงเห็นได้ว่าสำนักงาน ปปง. มีบทบาทและอำนาจหน้าที่ที่สำคัญในการสกัดกั้นภัยคุกคามจากการก่อการร้ายและการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย ซึ่งเป็นภัยอันตรายร้ายแรงที่ประชาคมโลกจะต้องร่วมมือกันในการแก้ไขปัญหานี้ โดยสำนักงาน ปปง. ได้บังคับใช้กฎหมายทั้งในส่วนของการดำเนินการให้ทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดในคดีความผิดมูลฐานเกี่ยวกับการก่อการร้าย ตกเป็นของแผ่นดินตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542 และในส่วนของการระงับการดำเนินการกับทรัพย์สินของบุคคล คณะบุคคล หรือองค์กรที่เกี่ยวข้องกับการก่อการร้าย โดยการขึ้นบัญชีประกาศรายชื่อบุคคลที่ถูกกำหนด

ตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง พ.ศ. 2559 อีกทั้งยังได้มีการดำเนินคดีอาญาข้อหาสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายแก่ผู้กระทำความผิดในกรณีดังกล่าวอีกด้วย¹² ทั้งนี้ บทบาทและอำนาจหน้าที่ของสำนักงาน ปปง. ดังกล่าว ถือเป็นส่วนสำคัญในการต่อต้านการก่อการร้ายและการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย ที่สร้างสภาวะแวดล้อมความกดดันในเชิงทรัพย์สินแก่ผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับการก่อการร้ายลดทอนศักยภาพของกลุ่มก่อการร้ายต่าง ๆ อันส่งผลดีต่อเสถียรภาพและความมั่นคงปลอดภัยของประเทศในภาพรวมได้เป็นอย่างดี

“ โอกาสหน้า ผู้เขียนจะได้นำเสนอประเด็นเกี่ยวกับการต่อต้านการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง Weapons of Mass Destruction : WMD หรือ รายละเอียดการปฏิบัติ การบังคับใช้กฎหมาย ที่น่าสนใจในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับภัยคุกคามด้านการก่อการร้าย ในมิติต่าง ๆ ต่อไป ”

¹² มาตรา 25 แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง พ.ศ. 2559

AMLO REVIEWS

ความโปร่งใสของการเป็นผู้รับประโยชน์ที่แท้จริงของนิติบุคคล และบุคคลที่มีการตกลงกันทางกฎหมาย (Transparency and Beneficial Ownership of Legal Entities and Arrangements)

พงศ์ธร กองดง

ผู้อำนวยการส่วนนิติการ กองกฎหมาย

ความนำ

“The secret to success is to own nothing, but control everything”

“เคล็ดลับสู่ความสำเร็จ คือ การไม่เป็นเจ้าของสิ่งใด แต่สามารถควบคุมทุกสิ่ง”

Nelson Rockefeller

ปัจจุบันพบว่าการใช้นิติบุคคลหรือบุคคลที่มีการตกลงกันทางกฎหมาย¹³ บังหน้าเพื่อการฟอกเงิน¹⁴ ได้รับความนิยมจากอาชญากรเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ โครงสร้างขององค์กรธุรกิจที่ซับซ้อนหรือการดำเนินงานของนิติบุคคลหรือบุคคลที่มีการตกลงกันทางกฎหมายที่มีสถานะทางกฎหมายแยกออกจากตัวบุคคลธรรมดาเป็นช่องทางให้ผู้กระทำความผิดสามารถปกปิดตัวตนหรืออยู่เบื้องหลังการประกอบธุรกิจหรือการดำเนินงานของนิติบุคคลหรือบุคคลที่มีการตกลงกันทางกฎหมายเหล่านั้น โดยผู้กระทำความผิดไม่จำเป็นต้องเป็นผู้ดำเนินการด้วยตนเอง แม้หน่วยงานด้านการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินในประเทศต่าง ๆ พยายามที่จะหามาตรการการเพื่อป้องกัน แต่ก็ดูเหมือนว่ามาตรการทางกฎหมายที่มีอยู่จะยังไม่เพียงพอต่อการป้องกัน การใช้นิติบุคคลหรือบุคคลที่มีการตกลงกันทางกฎหมายบังหน้าในการกระทำความผิดที่มีประสิทธิภาพ

หากย้อนกลับไปพิจารณาการเปิดเผยข้อมูลเอกสารลับ “ปานามาเปเปอร์ส” (Panama Papers) เมื่อช่วงปี 2559 ทำให้เราได้เห็นพฤติกรรมการปกปิดซุกซ่อนทรัพย์สินของผู้มีอิทธิพลทั่วโลก ทั้งนักธุรกิจใหญ่ ผู้นำระดับโลก นักการเมือง และบุคคลเหล่านั้นอาจจะเกี่ยวพันกับการฟอกเงินจากอาชญากรรม คอร์รัปชัน การทำผิดกฎหมาย และการหนีภาษี มีการตั้งบริษัทที่เรียกกันอย่างเป็นทางการว่า บริษัทนอกอาณาเขต (Offshore company) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ได้รับสิทธิพิเศษทางภาษีซึ่งส่วนมากจะเป็นเกาะกลางมหาสมุทร วิธีการคือให้บริษัทเหล่านั้นถือสินทรัพย์แทนเจ้าของ เพื่อลดค่าใช้จ่ายจำพวกภาษีต่าง ๆ ในการถือครองทรัพย์สิน และยังเปลี่ยนโอนไปสู่อายาทได้โดยไม่เสียภาษีมรดก นอกจากนี้ ในเขตอำนาจนอกอาณาเขตหลายแห่ง จะไม่มีการบันทึกข้อมูลสาธารณะเกี่ยวกับกรรมสิทธิ์ของบริษัท ทำให้สามารถจัดตั้งบริษัทเหล่านี้

¹³ คำว่า “บุคคลที่มีการตกลงกันทางกฎหมาย” (Legal arrangements) จากการพิจารณาความหมายที่ FATF ให้อาจ “บุคคลที่มีการตกลงกันทางกฎหมาย” หมายถึง ทรัสต์โดยแจ้งชัด หรือบุคคลที่มีการตกลงกันทางกฎหมายอื่นที่มีลักษณะ คล้ายคลึงกัน ตัวอย่างของบุคคลที่มีการตกลงกันทางกฎหมายอื่นที่คล้ายคลึงกัน (ในเรื่องของ AML/CFT) นั้น รวมถึง หน่วยงานที่น่าเชื่อถือและไว้วางใจคือ fiducie, treuhand และ fideicomiso

¹⁴ การฟอกเงินอาจดำเนินการผ่านบริษัทที่มีการประกอบธุรกิจจริง (front company) และผ่านบริษัทที่ไม่ได้มีการประกอบกิจการจริง (shell company) หรือบริษัทจดทะเบียนแต่เลิกกิจการไปแล้ว ไม่มีการรวมการ หรือผู้ถือหุ้น โดยผู้กระทำความผิดจะซื้อบริษัทเหล่านั้นมาเพื่อนำมาใช้บังหน้าในการฟอกเงิน (shelf company) ก็ได้

AMLO REVIEWS I

โดยใช้ตัวแทนกระทำการแทนเจ้าของผู้ได้รับประโยชน์ ชื่อของเจ้าของตัวจริงจึงไม่ปรากฏอยู่ในเอกสารการจัดตั้ง บริษัทเลย¹⁵ โดยที่ปัญหาการใช้นิติบุคคลหรือบุคคลที่มีการ ตกลงกันทางกฎหมายบังหน้าเพื่อกระทำการในทางที่ผิด (The Misuse of Legal Persons and Arrangements) ไม่ได้ จำกัดอยู่เฉพาะในประเทศใดประเทศหนึ่ง ปัจจุบันจึงเกิด กรอบความร่วมมือระหว่างประเทศผ่านองค์กรหลาย ๆ องค์กร และบรรดาประเทศต่าง ๆ ได้พยายามหามาตรการ เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาดังกล่าว จากการศึกษาพบว่า มาตรการหนึ่งที่น่าสนใจอย่างแพร่หลายคือ การกำหนด ให้นิติบุคคลหรือบุคคลที่มีการตกลงกันทางกฎหมาย ต้องเปิดเผยหรือแจ้งข้อมูลผู้รับประโยชน์ที่แท้จริงซึ่ง บางประเทศมีการกำหนดให้เป็นข้อมูลสาธารณะโดยจะมีการ กำหนดให้ต้องแจ้งข้อมูลนั้นต่อหน่วยงานภาครัฐหรือเป็น ข้อมูลที่ต้องจัดไว้ให้หน่วยงานของรัฐสามารถเข้าถึงได้อย่าง สะดวกและรวดเร็ว ทั้งนี้ เพื่อสร้างความโปร่งใสในการ ประกอบธุรกิจหรือการดำเนินงานของนิติบุคคลหรือบุคคล ที่มีการตกลงกันทางกฎหมาย บทความนี้ผู้เขียนจะนำเสนอ มาตรการเพื่อสร้างความโปร่งใสในการเป็นผู้รับประโยชน์ ที่แท้จริงของนิติบุคคลและบุคคลที่มีการตกลงกันทางกฎหมาย อันเป็นการป้องกันไม่ให้ถูกใช้เป็นเครื่องมือในการฟอกเงิน การหนีภาษีและการทุจริต โดยจะหยิบยกมาตรการ ตามข้อแนะนำ (Recommendations) ของคณะทำงานเฉพาะกิจ เพื่อดำเนินมาตรการทางการเงิน (Financial Action Task Force (FATF)) เป็นหลัก และอาจมีการหยิบยกตัวอย่าง กฎหมายของต่างประเทศบางประเทศมาประกอบด้วยพอ สังเขป

บทความนี้ผู้เขียนมี 2 ตอน โดยแบ่งเป็น 5 หัวข้อ ดังนี้

1. ผู้รับประโยชน์ที่แท้จริงคือใคร
2. นิติบุคคลหรือบุคคลที่มีการตกลงกันทาง กฎหมายประเภทใดบ้างที่ต้องแจ้งข้อมูลเจ้าของผู้รับ ประโยชน์ที่แท้จริงและเกณฑ์การเป็นผู้รับประโยชน์ที่แท้จริง
3. วิธีการแจ้งข้อมูลผู้รับประโยชน์ที่แท้จริง
4. ประโยชน์ที่จะได้รับจากข้อมูลผู้รับประโยชน์ ที่แท้จริง
5. บทสรุป

สำหรับบทความตอนที่หนึ่ง ผู้เขียนขอแนะนำ ห้วข้อที่ 1. และหัวข้อที่ 2. ส่วนหัวข้อที่ 3 ถึงหัวข้อที่ 5 จะนำเสนอในวารสารฉบับต่อไป

¹⁵ ข้อมูลจาก <https://www.investorrest.co/books-narrations/panama-papers/> | ลงทุนศาสตร์ Investorrest.co, สืบค้นเมื่อวันที่ 16 สิงหาคม 2564

AMLO REVIEWS I

1. ผู้รับประโยชน์ที่แท้จริงคือใคร

คำถามแรกที่เราอาจมีคนสงสัยเมื่อกล่าวถึงผู้รับประโยชน์ที่แท้จริงก็คือ คำว่า “ผู้รับประโยชน์ที่แท้จริง” ของนิติบุคคลหรือบุคคลที่มีการตกลงกันทางกฎหมายหมายถึงใคร ทั้งนี้ เมื่อพิจารณาตามอภิธานศัพท์ (Glossary) ท้ายข้อแนะนำของ FATF ได้มีการให้ความหมายของคำว่า “เจ้าของผู้รับผลประโยชน์” ไว้ว่า บุคคลธรรมดาที่เป็นเจ้าของที่แท้จริงหรือมีอำนาจทอดสุดท้ายในการควบคุมลูกค้า (ที่เป็นนิติบุคคลหรือบุคคลที่มีการตกลงกันทางกฎหมาย) หรือหมายถึงบุคคลธรรมดาที่มีผู้อื่นทำธุรกรรมแทน และยังรวมถึงบุคคลทั้งหลายที่ใช้อำนาจควบคุมนิติบุคคลหรือบุคคลที่มีการตกลงกันทางกฎหมายอย่างแท้จริง

จากความหมายข้างต้น หากจะขยายความว่าใครคือผู้รับประโยชน์ที่แท้จริงนั้น มาตรฐานสากลมุ่งไปที่ตัวบุคคลธรรมดา (natural person) ซึ่งเป็นเจ้าของที่แท้จริง (ultimately owns) หรือมีอำนาจควบคุมในทอดสุดท้าย (ultimately controls) เนื่องจากในการดำเนินธุรกิจหรือการดำเนินงานของนิติบุคคลหรือบุคคลที่มีการตกลงกัน

ทางกฎหมายตามปกติทั่วไปนั้น แม้ในทางนิตินัย (“de jure”) หรือในทางกฎหมายอาจจะปรากฏชื่อบุคคลใดบุคคลหนึ่งเป็นเจ้าของทรัพย์สินในการดำเนินธุรกิจหรือการดำเนินงานใด ๆ แต่ในทางพฤตินัย (“de facto”) แล้ว บุคคลดังกล่าวก็อาจจะไม่ใช่ผู้รับประโยชน์ที่แท้จริงหรือเป็นผู้ที่มีอำนาจควบคุมที่แท้จริงในนิติบุคคลหรือบุคคลที่มีการตกลงกันทางกฎหมายตามความหมายของ FATF ก็ได้ เพราะเป็นไปได้ว่าบุคคลที่ปรากฏเป็นเพียงผู้ได้รับแต่งตั้งให้เป็นผู้ทำการแทน ถือหุ้นแทนหรือเป็นเพียงหุ่นเชิดของผู้รับประโยชน์ที่แท้จริงหรือที่เรียกกันติดปากว่าเป็นนามินี (nominees) ของผู้รับประโยชน์ที่แท้จริงนั่นเอง โดยนัยนี้ ผู้รับประโยชน์ที่แท้จริงจึงไม่ได้หมายถึงแต่เพียงผู้รับประโยชน์ที่แท้จริงในทางกฎหมายเท่านั้น แต่ยังรวมถึงเจ้าของผู้รับผลประโยชน์ในทางพฤตินัยหรือในความเป็นจริง (“De facto” Beneficial Ownership) ด้วย และก็เป็นไปได้ว่า ในนิติบุคคลหรือบุคคลที่มีการตกลงกันทางกฎหมายนั้น อาจมีบุคคลที่มีการตกลงกันทางกฎหมายมากกว่าหนึ่งคนก็ได้

2. นิติบุคคลหรือบุคคลที่มีการตกลงกันทางกฎหมายใดบ้างที่ต้องแจ้งข้อมูลเจ้าของผู้รับประโยชน์ที่แท้จริงและเกณฑ์การเป็นผู้รับประโยชน์ที่แท้จริง

คำว่า “นิติบุคคล”¹⁶ และ “บุคคลที่มีการตกลงกันทางกฎหมาย”¹⁷ ที่กำหนดไว้ในข้อแนะนำของ FATF จะครอบคลุมบุคคลใดบ้างนั้น หลักการพิจารณาต้องดูว่า ในบริบทของแต่ละประเทศนั้นมี “นิติบุคคล” และ “บุคคลที่มีการตกลงกันทางกฎหมาย” ประเภทใดบ้างที่มีความเสี่ยงที่จะถูกใช้เป็นเครื่องมือหรือช่องทางในการกระทำความผิด แต่ที่หลายประเทศเห็นตรงกัน คือ นิติบุคคลและบุคคลที่มีการตกลงกันทางกฎหมายทุกประเภททั้งที่เป็นองค์กรธุรกิจเพื่อแสวงหาผลกำไรหรือไม่ได้แสวงหาผลกำไรหรือที่ถูกจัดตั้งขึ้นมาเพื่อถือครองกรรมสิทธิ์ในทรัพย์สินหรือมีวัตถุประสงค์เพื่อจัดการทรัพย์สิน ล้วนแต่ต้องอยู่ภายใต้มาตรการที่ต้องแจ้งข้อมูลเจ้าของผู้รับประโยชน์ที่แท้จริงทั้งสิ้น ยกตัวอย่างเช่น ห้างหุ้นส่วนทั้งที่จดทะเบียนและไม่จดทะเบียน บริษัทจำกัดและบริษัทมหาชนจำกัด สหกรณ์ องค์กรไม่แสวงหาผลกำไร รวมทั้งคณะบุคคลใด ๆ ที่มีใช้นิติบุคคลแต่มีความสามารถในการถือครองกรรมสิทธิ์ในทรัพย์สินหรือมีวัตถุประสงค์เพื่อจัดการทรัพย์สิน รวมตลอดจนกองทรัสต์หรือความสัมพันธ์ในลักษณะทำนองเดียวกับทรัสต์เพื่อจัดการทรัพย์สินแทนบุคคลอื่น ก็ล้วนแต่ต้องมีหน้าที่แจ้งข้อมูลเจ้าของผู้รับประโยชน์ที่แท้จริงทั้งสิ้น

สำหรับประเทศไทยนิติบุคคลและบุคคลที่มีการตกลงกันทางกฎหมายที่ต้องแจ้งข้อมูลเจ้าของผู้รับประโยชน์ที่แท้จริง ผู้เขียนขอแบ่งเป็น 5 ประเภท ดังนี้

2.1 องค์กรธุรกิจ กล่าวคือ จัดตั้งขึ้นเพื่อแสวงหาผลกำไรมาแบ่งปันกันอันเป็นการลงทุนในทรัพย์สินซึ่งได้แก่ ห้างหุ้นส่วนทั้งที่จดทะเบียนและไม่จดทะเบียนเป็นนิติบุคคล บริษัทจำกัด และบริษัทมหาชนจำกัด¹⁸ โดยเจ้าของทรัพย์สินที่แท้จริงอาจจัดตั้งองค์กรธุรกิจขึ้นบังหน้าเพื่อถือครองทรัพย์สินหรือจัดการทรัพย์สินโดยเจ้าของที่แท้จริงอาจเป็นเจ้าของหรือมีอำนาจในการควบคุมองค์กรธุรกิจนั้น ๆ ผ่านการถือหุ้น หรือใช้หนี้หรือมีอำนาจควบคุมในลักษณะอื่น ทั้งนี้ ในบรรดานิติบุคคลหรือคณะบุคคลที่มีใช้นิติบุคคลทุกประเภท องค์กรธุรกิจถือว่ามีความเสี่ยงสูงสุดที่อาจถูกนำไปใช้เป็นเครื่องมือในการกระทำความผิด ดังนั้น เกณฑ์การพิจารณาความเป็นเจ้าขององค์กรธุรกิจนั้นจึงต้องดูจากสัดส่วนการลงทุน โดยการเป็นหุ้นส่วนหรือการถือหุ้นตั้งแต่ร้อยละยี่สิบห้าขึ้นไปของทุนหรือหุ้นทั้งหมดหรือการมีสิทธิได้รับส่วนแบ่งผลกำไรตั้งแต่ร้อยละยี่สิบห้าขึ้นไปของรายได้ทั้งหมด หรือมีอำนาจควบคุมคะแนนเสียงตั้งแต่ร้อยละยี่สิบห้าของหุ้นที่มีสิทธิ

¹⁶ ใน BEST PRACTICES ON BENEFICIAL OWNERSHIP FOR LEGAL PERSONS ของ FATF ที่ออกมาในปี 2019 ให้นิยามนิติบุคคลไว้ว่า “legal persons” meaning any entities, other than natural persons, that can establish a permanent customer relationship with a FI or otherwise own property. This can include companies, bodies corporate, foundations, anstalt, partnerships, or associations and other relevantly similar entities that have legal personality. This can include non-profit organisations (NPOs) that can take a variety of forms which vary between jurisdictions, such as foundations, associations or cooperative societies

¹⁷ Directive (EU) 2015/849 กำหนดให้บุคคลที่มีการตกลงกันทางกฎหมายทุกประเภทต้องแจ้งข้อมูลผู้รับผลประโยชน์ที่แท้จริง โดยได้ยกตัวอย่างบุคคลที่มีการตกลงกันทางกฎหมาย ได้แก่ ทรัสต์ หรือความสัมพันธ์ในลักษณะทำนองเดียวกับทรัสต์ เช่น Fiducie, Treuhand, Fideicomiso, Svéřenský fond, Funds, Foundtions, ข้อมูลจาก

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:52020DC0560>, สืบค้นเมื่อวันที่ 15 สิงหาคม 2564

¹⁸ สำหรับบริษัทมหาชนจำกัดที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์หรือมีหุ้นซื้อขายในศูนย์ซื้อขายหลักทรัพย์มีข้อกำหนดให้ต้องแจ้งข้อมูลผู้รับประโยชน์ที่แท้จริงที่เป็นสาธารณะอยู่แล้ว จึงมีความโปร่งใสมากกว่าบรรดาบริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัด ที่มีได้มีข้อกำหนดให้เปิดเผยข้อมูลดังกล่าว ดังนั้น หากประเทศใดมีกฎหมายที่กำหนดให้ต้องเปิดเผยข้อมูลอยู่แล้ว ก็ไม่จำเป็นต้องกำหนดให้ต้องแจ้งข้อมูลนั้นอีก

AMLO REVIEWS I

ออกเสียงทั้งหมดขององค์กรธุรกิจนั้น¹⁹ รวมทั้งอำนาจควบคุมในทางข้อเท็จจริงอื่น ๆ เช่น อำนาจในการแต่งตั้ง ถอดถอน กรรมการบริหารขององค์กรธุรกิจ การมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจหรืออำนาจยับยั้งการดำเนินธุรกิจหรือการดำเนินงานของนิติบุคคล หรือปรากฏจากข้อตกลงระหว่างผู้ถือหุ้นว่าบุคคลใดเป็นผู้มีอำนาจตัดสินใจ หรืออาศัยความสัมพันธ์ของคนในครอบครัวหรือความสัมพันธ์ลักษณะอื่นที่มีต่อบุคคลที่มีอำนาจตัดสินใจของนิติบุคคล หรือควบคุมบริษัทผ่านการถือหุ้นประเภทผู้ถือหุ้นหรือหุ้นกู้แปลงสภาพ เป็นต้น²⁰

2.2 คณะบุคคลที่มีใช้นิติบุคคล แม้คณะบุคคลดังกล่าวจะไม่ได้ตั้งขึ้นเพื่อแสวงหาผลกำไรมาแบ่งปันกัน แต่ก็มีเงินได้ที่ต้องชำระภาษี ดังนั้น คณะบุคคลที่มีใช้นิติบุคคลเหล่านี้จึงถือเป็นหน่วยภาษีที่ต้องชำระภาษี²¹ หากมีเงินได้พึงประเมินตามที่กฎหมายกำหนด ดังนั้น เพื่อป้องกันการหลบหนีภาษีจึงควรกำหนดให้ต้องแจ้งข้อมูลเจ้าของผู้รับประโยชน์ที่แท้จริงด้วย²² โดยผู้รับประโยชน์ที่แท้จริงอาจเป็นผู้มีสิทธิที่จะได้รับส่วนแบ่งเงินได้อันเกิดจากการประกอบกิจการของคณะบุคคลที่มีใช้นิติบุคคลตั้งแต่ร้อยละยี่สิบห้าขึ้นไปของเงินได้ทั้งหมด หรือมีอำนาจควบคุมคะแนนเสียงข้างมากในการจัดการงานของคณะบุคคลที่มีใช้นิติบุคคล โดยเจ้าของผู้ได้รับประโยชน์ที่แท้จริงอาจไม่ใช่ผู้อำนวยการหรือผู้จัดการของคณะบุคคลที่มีใช้นิติบุคคลทุกคนก็ได้

¹⁹ ใน Interpretive Notes to FATF Recommendations 10 (Customer Due Diligence) and 24 (Transparency and Beneficial Ownership of Legal Persons) กำหนดไว้ว่า “A controlling ownership interest depends on the ownership structure of the company. It may be based on a threshold, e.g. any person owning more than a certain percentage of the company (e.g. 25%).” และใน EU Directives on AML/CFT ก็กำหนดไว้ที่ 25% (e.g. 25 per cent or more) รวมทั้งประเทศออสเตรเลียและสหรัฐอเมริกาที่กำหนดไว้ที่ 25% เช่นเดียวกัน

²⁰ A Beneficial Ownership Implementation Toolkit, ข้อมูลจาก <https://www.oecd.org/tax/transparency/beneficial-ownership-toolkit.pdf>, สืบค้นเมื่อวันที่ 14 สิงหาคม 2564

²¹ พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ 39) พ.ศ. 2557 ได้บัญญัตินิยามศัพท์คำว่า “คณะบุคคลที่มีใช้นิติบุคคล” หมายความว่า “บุคคลตั้งแต่สองคนขึ้นไปตกลงกระทำการร่วมกัน อันมิใช่เป็นห้างหุ้นส่วนสามัญ” ทั้งนี้เพื่อแยก “คณะบุคคลที่มีใช้นิติบุคคล” ออกจาก “ห้างหุ้นส่วนสามัญที่มีใช้นิติบุคคล” โดยเด็ดขาด และการจะเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาในนามของ “คณะบุคคลที่มีใช้นิติบุคคล” ได้นั้นต้องเป็นกรณีที่ไม่มีวัตถุประสงค์ที่จะแบ่งปันกำไรอันจะพึงได้แต่กิจการที่ทำนั้น

²² Regulation No. 13/2018 ของประเทศอินโดนีเซียกำหนดให้กลุ่มบุคคล (group of people) ไม่ว่าจะเป็นนิติบุคคลหรือไม่ต้องแจ้งข้อมูลผู้รับประโยชน์ที่แท้จริงด้วย, ข้อมูลจาก https://www.unodc.org/documents/southeastasiaandpacific/topics/anti-corruption/2020/200914_Beneficial_ownership_regulations_and_company_registries_in_Southeast_Asia.pdf, สืบค้นเมื่อวันที่ 16 สิงหาคม 2564

AMLO REVIEWS I

2.3 องค์กรไม่แสวงหากำไร องค์กรเหล่านี้จัดตั้งขึ้นเพื่อวัตถุประสงค์ในทาง การกุศลสาธารณะ หรือเพื่อประโยชน์สาธารณะ โดยรวมไปถึงสมาคมและมูลนิธิด้วย เพราะมีสิทธิในทางกฎหมายในการถือครองและจัดการทรัพย์สินเพื่อประโยชน์แก่ผู้รับประโยชน์จากการดำเนินโครงการหรือกิจกรรมต่าง ๆ อย่างไรก็ดี อีกด้านหนึ่งขององค์กรเหล่านี้ก็มักถูกมองว่ามีความเสี่ยงถูกใช้ในการระดมทุนและจัดสรรทุนให้องค์กรก่อการร้าย ดังนั้น เพื่อป้องกันการถูกบิดเบือนไปใช้ในทางที่ผิดวัตถุประสงค์จึงควรแจ้งข้อมูลเจ้าของผู้รับประโยชน์ที่แท้จริงด้วย แต่เนื่องจากองค์กรไม่แสวงหากำไรแตกต่างจากองค์กรธุรกิจที่มุ่งแสวงหาผลกำไร เจ้าของผู้รับประโยชน์ที่แท้จริงจึงไม่สามารถมีหุ้นหรือมีหน่วยลงทุนในองค์กรไม่แสวงหากำไร องค์กรในลักษณะนี้จึงมีเพียงผู้ที่มีอำนาจควบคุมที่แท้จริงขององค์กรไม่แสวงหากำไรเท่านั้น²³ ซึ่งโดยทั่วไปย่อมหมายถึงผู้ก่อตั้งองค์กรไม่แสวงหากำไร หรือเป็นเจ้าของทรัพย์สินที่นำมาเป็นทุนทรัพย์ในการจัดตั้งองค์กรไม่แสวงหากำไร หรือคณะกรรมการบริหารขององค์กรไม่แสวงหากำไรแห่งนั้นก็ได้ บุคคลที่กล่าวมาจึงถือว่าเป็นผู้รับประโยชน์ที่แท้จริงทั้งสิ้น²⁴

2.4 สหกรณ์ โดยที่สหกรณ์มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจและสังคมของบรรดาสมาชิก ไม่ได้มุ่งหวังแสวงหาผลกำไรเหมือนกรณีองค์กรธุรกิจ อย่างไรก็ตาม คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์หรือผู้จัดการสหกรณ์ มักใช้สหกรณ์บังหน้าในการกระทำความผิด หรือมีการยกยอกหรือลักทรัพย์ของสหกรณ์ซึ่งเป็นของนายจ้าง ดังนั้น การกำหนดให้ต้องแจ้งข้อมูลเจ้าของผู้รับประโยชน์ที่แท้จริง นอกจากพิจารณาจากสัดส่วนการมีหุ้นในสหกรณ์แล้ว²⁵ ยังต้องดูจากผู้ที่มีอำนาจควบคุมสหกรณ์ ซึ่งในบริบทของสหกรณ์นั้น ย่อมหมายถึงผู้ที่เป็นผู้บริหารสหกรณ์นั่นเอง และการที่สหกรณ์มีการเปลี่ยนแปลงคณะกรรมการดำเนินงานสหกรณ์หรือผู้จัดการสหกรณ์ทุกสองปี หน่วยงานภาครัฐจึงควรกำกับติดตามบุคคลเหล่านี้อย่างใกล้ชิดเพื่อป้องกันมิให้เกิดการกระทำความผิด ทั้งนี้หากศึกษาเปรียบเทียบกับหลายประเทศในยุโรปก็จะพบว่ามีการกำหนดให้สหกรณ์ต้องแจ้งข้อมูลผู้รับประโยชน์ที่แท้จริงเช่นเดียวกัน²⁶

²³ Regulation No. 13/2018 ของประเทศอินโดนีเซียกำหนดให้สหกรณ์ต้องแจ้งข้อมูลผู้รับประโยชน์ที่แท้จริงด้วย, เพิ่งอ้าง.

²⁴ ตาม The law of 18 September 2017 on the prevention of the use of the financial system for the purposes of money laundering or terrorist financing and limitations to the use of cash ของประเทศเบลเยียมกำหนดบุคคลที่เป็นผู้ได้รับประโยชน์ที่แท้จริงขององค์กรไม่แสวงหากำไรไว้ดังนี้

The following persons are considered as beneficial owners of a(i)sbl and foundations:

1. Administrators;
2. Persons entitled to represent the a(i)sbl;
3. Persons in charge of the daily management of the a(i)sbl or the foundation;
4. The foundation's founders;
5. The natural persons or, when those persons have yet to be determined, the class of persons in whose main interest the legal arrangement or entity is set up or operates;
6. Any other natural person exercising ultimate control over the a(i)sbl or the foundation by other means.

²⁵ ตามมาตรา 33 (5) ของกฎหมายว่าด้วยสหกรณ์ สมาชิกแต่ละคนจะต้องถือหุ้นอย่างน้อยหนึ่งหุ้น แต่ไม่เกินหนึ่งในห้าของหุ้นที่ชำระแล้วทั้งหมด ซึ่งหมายความว่าอาจจะถือหุ้นได้ไม่เกิน 20% ของหุ้นที่ชำระแล้วทั้งหมด อย่างไรก็ตาม อาจมีคำถามว่าตามเกณฑ์การถือหุ้นในนิติบุคคลนั้น มาตรฐานสากลกำหนดไว้ที่ 25% ขึ้นไป ดังนั้น หากจะกำหนดให้สมาชิกที่มีหุ้นเกิน 25% ก็อาจทำให้กฎหมายไม่มีที่ใช้ ทางออกจึงอาจต้องกำหนดจำนวนสัดส่วนการถือหุ้นลงมา เช่น 10-15% ขึ้นไป เพื่อให้กฎหมายสามารถบังคับได้

²⁶ ยกตัวอย่างเช่นประเทศออสเตรีย, ข้อมูลจาก <https://www.bmf.gv.at/en/topics/financial-sector/beneficial-owners-register-act/Registrar-of-Beneficial-Owner.html> และประเทศสวีเดน, ข้อมูลจาก <https://bolagsverket.se/en/us/about/beneficial-ownership-register/beneficial-ownership-register-1.15237>, สืบค้นเมื่อวันที่ 16 สิงหาคม 2564

AMLO REVIEWS I

2.5 ทรัสต์ แม้ประเทศไทยจะไม่มีกฎหมายอนุญาตให้จัดตั้งทรัสต์เป็นการทั่วไป มีแต่ทรัสต์เพื่อธุรกรรมในตลาดทุนตามกฎหมายว่าด้วยทรัสต์เพื่อธุรกรรมในตลาดทุน แต่ก็ไม่ได้หมายความว่าทรัสต์ที่มีการจัดตั้งขึ้นตามกฎหมายต่างประเทศจะไม่สามารถเข้ามาประกอบธุรกิจในประเทศไทย ดังนั้น ความเสี่ยงเกิดจากการที่ผู้กระทำความผิดจะใช้ทรัสต์ที่ตั้งขึ้นในต่างประเทศเพื่อบังหน้าในการทำกิจกรรมที่ผิดกฎหมายในประเทศไทยจึงอาจเกิดขึ้นได้ ประกอบกับปัจจุบันประเทศไทยยังไม่มีมาตรการทางกฎหมายใดที่จะไปตรวจสอบทรัสต์ที่จัดตั้งในต่างประเทศและเข้ามาประกอบธุรกิจในประเทศไทยได้อย่างเข้มงวด ถึงแม้กระทรวงการตรวจสอบเพื่อทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับลูกค้ำ พ.ศ. 2563²⁷ ออกตามความในกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินข้อ 20 จะกำหนดให้ผู้มีหน้าที่รายงานต้องระบุผู้รับประโยชน์ที่แท้จริงกรณีลูกค้ำ

ที่เป็นบุคคลที่มีการตกลงกันทางกฎหมาย (เช่น กรณีทรัสต์) เอาไว้ แต่ก็ไม่มีกฎหมายใดที่บังคับให้ทรัสต์ซึ่งเป็นผู้ถือครองทรัพย์สินแทนผู้ก่อตั้งทรัสต์ต้องเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับสัญญาก่อตั้งทรัสต์เพื่อให้ผู้มีหน้าที่รายงานทราบ จึงเป็นการยากในทางปฏิบัติที่จะทราบได้ว่าบุคคลใดบ้างเป็นผู้รับประโยชน์ที่แท้จริงในสัญญาก่อตั้งทรัสต์ จึงควรกำหนดให้ทรัสต์ต้องแจ้งข้อมูลเจ้าของผู้รับประโยชน์ที่แท้จริง²⁸ ทั้งนี้ ในกรณีของทรัสต์นั้น จากการศึกษากฎหมายต่างประเทศจะพบว่ามีภาระบุคคลดังต่อไปนี้เป็นผู้รับประโยชน์ที่แท้จริง คือ (1) ผู้ก่อตั้งทรัสต์ (The settlor) (2) ทรัสต์ (The trustee) (3) ผู้คุ้มครองทรัสต์ (The protector) และ (4) ผู้รับประโยชน์ (The beneficiaries)²⁹

“โปรดติดตามบทความตอนที่สองในวารสารฉบับต่อไปแล้วเจอกันครับ”

²⁷ กระทรวงการตรวจสอบเพื่อทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับลูกค้ำ พ.ศ. 2563 ข้อ 20 กำหนดให้ผู้มีหน้าที่รายงานต้องระบุผู้รับผลประโยชน์ที่แท้จริงกรณีลูกค้ำที่เป็นบุคคลที่มีการตกลงกันทางกฎหมาย ดังนี้

(ก) ในกรณีที่ทรัสต์ ให้ระบุชื่อผู้ก่อตั้งทรัสต์และทรัสต์ ผู้คุ้มครอง ผู้รับประโยชน์ หรือประเภทของผู้รับประโยชน์ และบุคคลธรรมดา ซึ่งเป็นผู้ใช้อำนาจควบคุมทรัสต์ ซึ่งรวมถึงบุคคลที่อยู่ในสายการควบคุมหรือการเป็นเจ้าของด้วย

(ข) ในกรณีที่ทรัสต์ตามกฎหมายว่าด้วยทรัสต์เพื่อธุรกรรมในตลาดทุน ให้ระบุชื่อ ผู้ก่อตั้งทรัสต์และทรัสต์ ผู้รับประโยชน์ วัตถุประสงค์ของทรัสต์ และทรัพย์สินที่จะให้เป็นกองทรัสต์

²⁸ ประเทศสาธารณรัฐไอร์แลนด์ มีการแก้ไขกฎหมายกำหนดให้ทรัสต์ต้องแจ้งข้อมูลผู้รับประโยชน์ที่แท้จริง, ข้อมูลจาก <https://www.revenue.ie/en/crbot/documents/trust-faqs.pdf>, สืบค้นเมื่อวันที่ 14 สิงหาคม 2564

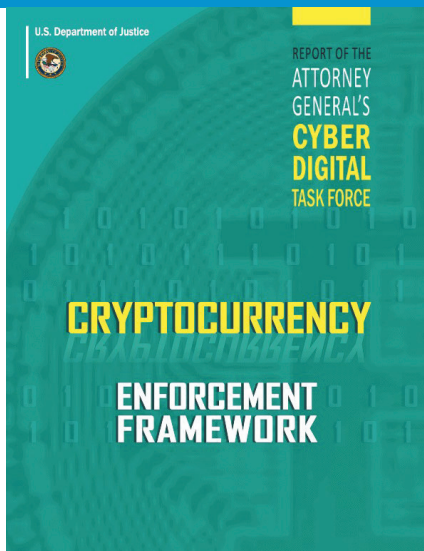
²⁹ ยกตัวอย่างเช่น The law of 18 September 2017 on the prevention of the use of the financial system for the purposes of money laundering or terrorist financing and limitations to the use of cash ของประเทศเบลเยียมกำหนดบุคคลดังต่อไปนี้เป็นผู้ได้รับประโยชน์ที่แท้จริงของทรัสต์ (The following persons are considered as beneficial owners of the trusts and other similar legal arrangements:)

1. The settlor;
2. The trustee(s);
3. The protector;
4. The beneficiaries, or where the individuals benefiting from the trust have yet to be determined, the class of persons in whose main interest the trust is set up or operates;
5. Any other natural person exercising ultimate control over the trust by means of direct or indirect ownership or by other means.

AMLO REVIEWS

บทสรุปเกี่ยวกับการฟอกเงิน จากเอกสารรายงานหน่วยงานเฉพาะกิจ ด้านไซเบอร์ดิจิทัลของอัยการสูงสุดสหรัฐ ปี พ.ศ. 2563 (ค.ศ. 2020)

พ.ต.ท. นรินทร์ เพชรทอง

นักสืบสวนสอบสวนชำนาญการ กองคดี 4

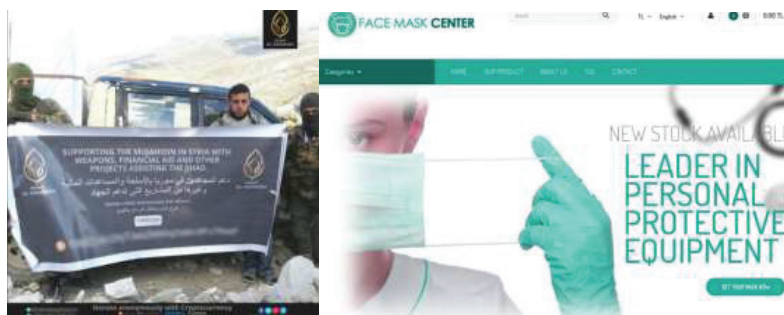
ผู้เขียนขอแบ่งปันจากการอ่านรายงานของกระทรวงยุติธรรมสหรัฐ
“รายงานหน่วยเฉพาะกิจด้านไซเบอร์ดิจิทัลของอัยการสูงสุด: กรอบ
การทำงานด้านการบังคับใช้กฎหมายในเรื่องคริปโทเคอร์เรนซี (Report of the
Attorney General's Cyber Digital Task Force)³⁰” โดยผู้เขียนได้ใช้คำค้นหา
คือ AML หรือ Anti Money Laundering พบว่ามีการใช้คำนี้กว่า 37 ครั้ง ใน
เอกสารรายงานชิ้นนี้ ซึ่งน่าจะทำให้เอกสารชิ้นนี้เป็นประโยชน์กับการทำงาน
ของชาว ปปง. บ้างไม่มากนักน้อย

ปฏิบัติการทำลายช่องทางการเงินของการก่อการร้าย³¹ เริ่มขึ้นเมื่อวันที่

13 สิงหาคม 2563 โดยกระทรวงยุติธรรมแถลงว่าได้ทำลายช่องทางการเงินของกลุ่มก่อการร้ายสามกลุ่มหลัก คือ
กองกำลังอัลกออซซัม (Al-Qassam Brigades), อัลกออิดะห์ (Al-Qaeda), และ ไอซิส (ISIS) โดยจากการสืบสวนเปิดเผยว่า
กลุ่มก่อการร้ายนี้ใช้เครื่องมือทางไซเบอร์ในการช่วยด้านการขอรับสนับสนุนด้านการเงินเป็นการเปิดรับบริจาคคริปโทเคอร์เรนซี
จากผู้สนับสนุนกลุ่มก่อการร้ายนี้จากทั่วโลก ซึ่งรัฐบาลสหรัฐได้ร้องต่อศาลเพื่อใช้มาตรการทางแพ่งในการยึดทรัพย์
ประกอบไปด้วยคริปโทเคอร์เรนซีกว่า 300 บัญชี มูลค่าหลายร้อยล้านบาทไทย โดย กองกำลังอัลกออซซัม (Al-Qassam
Brigades) เปิดรับบริจาคเป็นสกุลเงินดิจิทัล (บิตคอยน์ : Bitcoin) แต่ทางกรมสรรพากร (IRS) หน่วยงานความมั่นคง (HSI)
และเอฟบีไอ ยังสามารถสืบสวนเส้นทางและตามยึดสินทรัพย์ดิจิทัลนี้ได้กว่า 150 บัญชีที่ถูกใช้ในการฟอกเงิน

กลุ่มอัลกออิดะห์ (Al-Qaeda) ได้เปิดรับบริจาคเป็นสกุลเงินดิจิทัล (บิตคอยน์) เช่นกัน โดยใช้สื่อโซเชียลมีเดีย
และแอปพลิเคชันต่างๆ ที่มีการเข้ารหัสในการติดต่อประสานงาน แต่หน่วยงานบังคับใช้กฎหมายก็สามารถยึดสินทรัพย์
ดิจิทัลได้กว่า 155 บัญชีที่มีความเชื่อมโยงกับอัลกออิดะห์

กลุ่มไอซิส (ISIS) ได้ใช้ช่องโอกาสใน
การระบาดของโควิด-19 โดยการโพสต์ขาย
ปลอมลอกจำหน่ายชุด PPE และหน้ากาก
N95 ให้กับลูกค้าที่เป็นเหยื่อทั่วโลก และใช้
กำไรที่ได้ไปเป็นทุนสนับสนุนการปฏิบัติ
การของกลุ่มไอซิส

ภาพที่ 1 รับบริจาคผ่านบิตคอยน์และเปิดเว็บไซต์ปลอมจำหน่ายหน้ากาก N95²⁹

³⁰ รายงานหน่วยเฉพาะกิจด้านไซเบอร์ดิจิทัลของอัยการสูงสุด: กรอบการทำงานด้านการบังคับใช้กฎหมายในเรื่องคริปโทเคอร์เรนซี
<https://www.justice.gov/archives/ag/page/file/1326061/download>

³¹ เรื่องเดิม, หน้า 9

³¹ เรื่องเดิม, หน้า 12

AMLO REVIEWS

การฟอกเงินกับคริปโทเคอร์เรนซี (Cryptocurrency)

วิธีการอำพรางเส้นทางการเงิน โดยการฟอกเงินนี้ เหล่าอาชญากรได้ใช้คริปโทเคอร์เรนซีในการฟอกรายได้ที่ผิดกฎหมาย ซึ่งเป็นการปิดบังรายได้และหลบเลี่ยงการที่จะต้องรายงานต่อหน่วยงานรัฐซึ่งทำได้ง่ายผ่านออนไลน์และมีการปิดบังตัวตนระหว่างผู้รับ/ผู้โอนผ่านคริปโทเคอร์เรนซี โดยกลุ่มค้ายาเสพติดหรือกลุ่มผู้กระทำความผิดใช้คริปโทเคอร์เรนซีในการอำพรางรายได้หรือเงินสกปรก โดยผ่านช่องทางต่อไปนี้

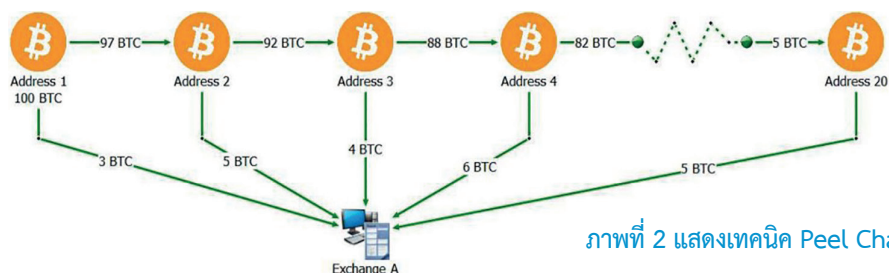
บริการแลกเปลี่ยนที่ไม่ได้จดทะเบียนหรือไม่ได้รับอนุญาต เช่นกรณี BITCOIN MAVEN โดยเมื่อเดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2561 นางเทเลซา เทตลี ซึ่งใช้ชื่อออนไลน์ว่าบิตคอยท์ มาเวน (Bitcoin Maven) ถูกศาลในสหรัฐตัดสินจำคุก 1 ปีในข้อหาอาญาฟอกเงินและประกอบกิจการแลกเปลี่ยนคริปโทเคอร์เรนซีโดยไม่ได้รับอนุญาต ด้วยการให้บริการออนไลน์ในการแลกเปลี่ยนเงินดอลลาร์สหรัฐและบิตคอยท์ โดยลูกค้ารายหนึ่งได้เงินจากการค้ายาเสพติดทางเว็บไซต์ที่ไม่สามารถค้นเจอได้แบบทั่วไป (เว็บมืด : Darkweb) โดยเจ้าหน้าที่สืบสวนได้ใช้วิธีการล่อซื้อโดยปลอมเป็นลูกค้าของนางและสร้างบอกนางเทเลซาว่าได้เงินมาจากการค้ายาเสพติด

ในประเทศสหรัฐอเมริกา บุคคลหรือนิติบุคคลที่เสนอให้บริการด้านการโอนเงินที่เกี่ยวกับสินทรัพย์ดิจิทัล เช่น การให้บริการแลกเปลี่ยนคริปโทเคอร์เรนซีและตู้คีออส (Kiosk)

ซึ่งถือว่าเป็นธุรกิจให้บริการทางการเงิน (Money Services Businesses- MSBs) ต้องขออนุญาตต่อเครือข่ายปราบปรามอาชญากรรมทางการเงินของสหรัฐฯ (Financial Crimes Enforcement Network : FinCEN หรือหน่วยงานข่าวกรองทางการเงิน (Financial Intelligence Unit : FIU) ของสหรัฐอเมริกา โดยเหล่าธุรกิจ MSBs รวมทั้งคริปโทเคอร์เรนซีมีหน้าที่คล้ายธนาคารไทยหรือผู้ให้บริการ/ธุรกิจ ตาม ม. 13 และ ม. 16 ของพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ที่จะต้องรายงาน SARs (Suspicious Activity Reports) รายงานกิจกรรมต้องสงสัย โดยเป็นการปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยความลับการธนาคาร (BSA-Bank Secrecy Act) ของสหรัฐฯ ซึ่งถือเป็นกฎหมายดั้งเดิมที่ใช้ในการต่อต้านการฟอกเงินของสหรัฐฯ

เมื่อเดือนมีนาคม พ.ศ. 2563 สำนักงานควบคุมทรัพย์สินต่างประเทศ (Office of Foreign Assets Control : OFAC) ของกระทรวงการคลังสหรัฐฯ ได้ประกาศมาตรการลงโทษร่วมกับกระทรวงยุติธรรมสหรัฐฯ และได้แจ้งข้อหาชาวจีน 2 รายในการฟอกเงินสกุลคริปโทเคอร์เรนซีมูลค่ากว่า 100 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯซึ่งพบว่าผู้ต้องหาได้รับมาจากชาวเกาหลีเหนือในการเจาะเข้าสู่ระบบของศูนย์บริการแลกเปลี่ยนเงินคริปโทเคอร์เรนซีแห่งหนึ่ง โดยจากการสืบสวนมีการใช้เทคนิคการฟอกเงินที่สลับซับซ้อนคือ มีการใช้การฟอกเงินผ่านบิตคอยท์แอดเดรสตัวกลางหลาย ๆ ตัวโดยกระจายไปยังหลายศูนย์บริการแลกเปลี่ยนเงินคริปโทเคอร์เรนซีและมีการใช้เทคนิค Chain-hopping ในการปกปิดอำพรางการทำธุรกรรม โดยการเปลี่ยนคริปโทเคอร์เรนซีที่ได้จากการเจาะระบบมาเป็น บิตคอยท์ , Techer, หรือเงินสกุลคริปโทเคอร์เรนซีอื่น ๆ โดยแฮกเกอร์ชาวเกาหลีเหนือยังได้ใช้เทคนิค “Peel chains” ในการอำพรางการฟอกเงินนี้ โดยการแบ่งและกระจาย คริปโทเคอร์เรนซีก้อนใหญ่เป็นก้อนเล็ก ๆ ตามภาพที่ 2 จากนั้นก็มีการโยกกลับมายังบัญชีใหม่ในท้ายที่สุด

กรณีศึกษา
The North Korean Hacks
โดยใช้เทคนิค Peel Chain

ภาพที่ 2 แสดงเทคนิค Peel Chain

AMLO REVIEWS I

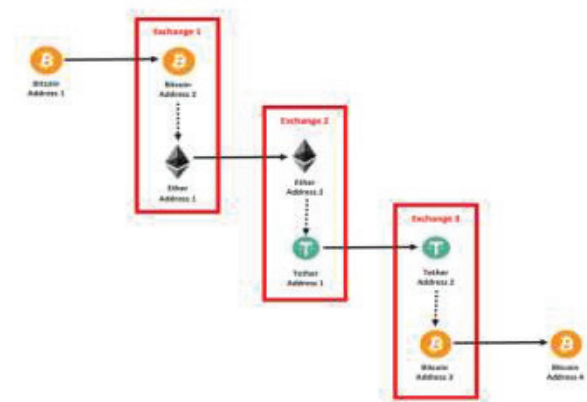
VA (Virtual Asset) และ VASP (Virtual Asset Service Provider) มีการกล่าวถึงทรัพย์สินดิจิทัลและผู้ให้บริการสินทรัพย์ดิจิทัล ตาม Recommendation#15 ของ FATF ที่กำหนดให้การบริหารจัดการความเสี่ยงจากสินทรัพย์ดิจิทัลแต่ละประเทศต้องมั่นใจว่าผู้ให้บริการสินทรัพย์ดิจิทัลอยู่ภายใต้การควบคุมตามข้อกำหนด AML/CFT โดยต้องมีการจดทะเบียนและมีใบอนุญาตที่จะสามารถตรวจสอบภายใต้ข้อกำหนดตามที่ FATF วางไว้

การใช้ตู้บริการคริปโทเคอร์เรนซี (Cryptocurrency Kiosks) หรือ Bitcoin ATM ซึ่งพบว่ามีใช้ในการดำเนินการที่เกี่ยวข้องกับการค้ายาเสพติด, การฉ้อโกงบัตรเครดิต, การค้าประเวณีและการให้บริการสินทรัพย์ดิจิทัลเถื่อน โดยเครื่อง Bitcoin ATM ถือเป็นธุรกิจการให้บริการทางการเงิน/MSB (Money Service Businesses) ซึ่งในสหรัฐฯ จะต้องจดทะเบียนกับ FinCEN ซึ่งพบว่ายังมีผู้ประกอบการบางรายที่ฝ่าฝืนไม่ได้จดทะเบียนตามที่กำหนด

การเพิ่มประสิทธิภาพการปิดบังตัวตนของเงินสกุลคริปโทเคอร์เรนซี (AECs-Anonymity enhanced cryptocurrencies) คริปโทเคอร์เรนซีที่มีคุณสมบัติเช่น Monero, Dash, Zcash ที่มีการใช้แพร่หลายในธุรกิจการให้บริการทางการเงิน/MSB และในตลาดมืด (Darknet) การปิดบังตัวตนของเงินสกุลคริปโทเคอร์เรนซีเหล่านี้ได้ใช้บล็อกเชนที่ไม่แพร่หลายหรือบล็อกเชนส่วนตัว ซึ่งไม่อยู่ภายใต้การควบคุมของภาครัฐหรือสถาบันการเงินผ่านข้อกำหนด AML/CFT ซึ่งถือเป็นการเพิ่มความยากในการติดตามทรัพย์สินหากใช้ในการฟอกเงิน

การใช้ Mixers, Tumblers และ chain-hopping คล้าย ๆ กับที่กล่าวถึง Peel chain ข้างต้น โดย Mixers, Tumblers ได้มีการอำพรางที่มาหรือเจ้าของคริปโทเคอร์เรนซีโดยการกระจายคริปโทเคอร์เรนซีมูลค่าสูงเป็นมูลค่าน้อย ๆ ก่อนที่จะรวมกลับมา เป็นมูลค่าสูงอีกครั้งหนึ่ง ซึ่งผู้ให้บริการ Mixers, Tumblers ก็ถือว่าการให้บริการทางการเงิน/MSB ที่ต้องมีการจดทะเบียนกับ FinCEN ให้ถูกต้อง

โดยสรุปจากเอกสารแนวทางในการทำงานของสหรัฐฯ ฉบับนี้อาจจะเป็นประโยชน์กับการทำงานของพี่น้อง AMLO ทุกท่าน เช่น การปฏิบัติการทำลายช่องทางการเงินของกลุ่มก่อการร้ายโดยเอฟบีไอ ที่สามารถสืบสวนเส้นทางและตามยึดสินทรัพย์ดิจิทัลให้ตกเป็นของแผ่นดินอเมริกาได้, การฟอกเงินโดยอาศัยคริปโทเคอร์เรนซี ซึ่งในการปฏิบัติงานจริงในปัจจุบันจะเห็นได้ว่ากลุ่มค้ายาเสพติดในประเทศไทยมีเส้นทางการเงินที่เชื่อมโยงกับการซื้อเงินสกุลดิจิทัลตลอดจนความเชื่อมโยงในส่วนของการบริการแลกเปลี่ยนสินทรัพย์ดิจิทัลที่ไม่ได้จดทะเบียนหรือไม่ได้รับอนุญาต เช่น กรณี Bitcoin Maven ของสหรัฐฯ ซึ่งถือเป็นบทเรียนให้ประเทศไทยเพิ่มความเข้มงวดในการกำกับดูแล รวมไปถึงเรื่อง MSBs หรือธุรกิจให้บริการทางการเงิน และตู้ Bitcoin ATM ที่อาจจะมีให้เห็นมากขึ้นในอนาคต อันใกล้ และท้ายที่สุดการใช้เทคนิค Mixers, Tumblers และ chain-hopping ของเหล่าอาชญากรกับสกุลเงินดิจิทัล ทั้งหลายในการพยายามปิดบังอำพรางที่มาของเงินสกุลปรกโดยอาศัยเทคนิคทางดิจิทัลคริปโทเคอร์เรนซีเหล่านี้ ในการฟอกเงินผิดกฎหมายในสกุลเงินดิจิทัลให้สะอาดครบทั้งสามขั้นตอนของการฟอกเงิน Placement, Layering, และ Integration

ภาพที่ 3 แสดงเทคนิค Chain Hopping

“หวังว่าจะได้เขียนอีกในครั้งต่อ ๆ ไป จนกว่าจะพบกันใหม่”

ขอขอบคุณ (<https://www.linkedin.com/in/narin57/>)

AMLO REVIEWS

Technology disruption กับการกำกับและตรวจสอบ

นางสาววิลาวัลย์ ลิ้มปะวรรณกุล

นิติกรชำนาญการพิเศษ

กองกำกับและตรวจสอบ

ตั้งแต่ ค.ศ. 1760 ถึง ค.ศ. 1850 ซึ่งเป็นช่วงของการปฏิวัติอุตสาหกรรม และเป็นจุดเปลี่ยนครั้งสำคัญในประวัติศาสตร์โลกที่ส่งผลกระทบในเกือบทุกแง่มุมของชีวิตประจำวันไม่ทางใดก็ทางหนึ่ง จนมาถึงยุคเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ที่เกิดขึ้นตั้งแต่ทศวรรษที่ 1980 ได้สร้างความเปลี่ยนแปลงให้กับโลกอย่างมากมาหลายทศวรรษ ทำให้โลกไม่เพียงแต่แคบลงแล้วยังกลายเป็นโลกที่ไร้พรมแดนที่สามารถติดต่อสื่อสารกันได้ทั่วโลกได้ตลอดเวลา ยิ่งปัจจุบันปรากฏการณ์ Technology disruption ได้เข้ามามีบทบาทสำคัญในหลายเรื่อง รวมถึงการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการทำธุรกรรมทางการเงินมากขึ้น การรับเงิน การโอนเงินทำกันได้ง่ายโดยไม่ต้องมีตัวกลางการโอนเงินด้วยแล้ว ย่อมเป็นจุดเสี่ยงสำหรับการฟอกเงินหรือการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย เนื่องจากเทคโนโลยีทางการเงินดังกล่าว นอกจากเงิน Fiat ที่มีการใช้จริงแล้วยังมีเงินเสมือน เช่น Bitcoin เข้ามาเป็นสื่อกลางการชำระเงินหรือสินค้าทั้งที่ถูกกฎหมายและผิดกฎหมาย ซึ่งอาจนำไปสู่รูปแบบใหม่ที่เกี่ยวข้องกับการฟอกเงินหรือการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูงได้

คำว่า Disruption ตามบทความของ ดร.สันติธาร เสถียรไทย กล่าวว่า Disruption มักจะเกิดขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็วและรุนแรงอย่างคาดไม่ถึง โดยส่วนใหญ่มักเป็นเพราะการเปลี่ยนแปลงไม่ได้เป็นเส้นตรง (Linear) แต่เป็น Exponential ลักษณะของการเปลี่ยนแปลงแบบนี้คือช่วงแรกความเร็วในการเปลี่ยนแปลงอาจดูดี ๆ ช้า ๆ จนเราไม่สังเกตหรือถึงเห็นก็ไม่สนใจนัก (ระยะก่อดำ) แต่ความเร็วในการเปลี่ยนแปลงนั้นจะเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ เมื่อถึงจุดหนึ่งจะเหมือน “เครื่องติด” กลายเป็นการเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็วรุนแรงกว่าที่คาดจนกลายเป็น ‘ดิสรัปชัน’³² ซึ่งเมื่อนำมารวมกับคำว่า “Technology” จึงหมายความว่า การเปลี่ยนแปลงเทคโนโลยีที่รวดเร็วแบบก้าวกระโดด หรือเป็นการเกิดขึ้นของนวัตกรรมใหม่ที่เปลี่ยนรูปแบบ วิธีการ รวมถึงพฤติกรรมของคนในสังคมใดสังคมหนึ่งไปอย่างฉับพลัน³³ ทั้งนี้ ในทางการเงินได้มีการเปลี่ยนแปลงและนำเทคโนโลยีมาใช้ในการทำธุรกรรมมากขึ้น เพื่อความสะดวก ความคล่องตัว และลดการใช้เงินสด จึงเกิดเป็น

³² <https://thestandard.co/disruption-sounds-that-we-cant-hear/> สืบค้นเมื่อ 30 สิงหาคม 2560

³³ <https://www.peerpower.co.th/blog/investor/digital-disruption/> บทความนักลงทุน. สืบค้นเมื่อ 30 สิงหาคม 2560

AMLO REVIEWS I

การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการใช้จ่ายเงินผ่านระบบ “เทคโนโลยีทางการเงิน” (Financial Technology) รูปแบบใหม่ๆ ซึ่งมีการปรับตัวและเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วเช่นกัน การเปลี่ยนแปลงนี้เกิดขึ้นกับทั้งเงินตราที่มีมูลค่าตามสกุลเงินที่มีการใช้จริง (Fiat money) และเงินเสมือนหรือที่เรารู้จักกันในรูปของ Cryptocurrency เช่น Bitcoin ที่นิยมและรู้จักกันอย่างแพร่หลายทั่วโลกเป็นต้น ซึ่งเทคโนโลยีทางการเงินดังกล่าวเป็นการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาประยุกต์ใช้กับบริการทางการเงินในรูปแบบต่าง ๆ ทั้งการชำระเงิน การลงทุน หรือการระดมทุน โดยทำให้การทำธุรกรรมทางการเงินรวดเร็วและลดต้นทุนกว่าการทำธุรกรรมทางการเงินแบบเดิมอย่างเห็นได้ชัด³⁴ เช่น การทำธุรกรรมระบบออนไลน์ของสถาบันการเงินที่มีบริการทางการเงินผ่านแอปพลิเคชัน (Application) บนโทรศัพท์มือถือ (Mobile Banking) หรือในลักษณะ Internet Banking และการออก E-wallet มาเพื่อให้บริการประชาชนเพื่อทำธุรกรรมทางการเงินได้มากขึ้น ล้วนเป็นผลพวงมาจาก Technology disruption แทบทั้งสิ้น ซึ่งนับว่ามีผลต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการใช้จ่ายของประชาชนจำนวนมากและเป็นไปอย่างรวดเร็ว เห็นได้จากสถิติการใช้พร้อมเพย์ ของธนาคารแห่งประเทศไทย ในปี พ.ศ. 2563 พบว่ามียอดลงทะเบียนพร้อมเพย์ 52.7 ล้านหมายเลข และมีสถิติการใช้งานสูงสุด 16.3 ล้านรายการต่อวัน (ข้อมูล ณ เมษายน 2563)

เพิ่มขึ้นจากปี พ.ศ. 2562 ถึง 2.96 ล้านเลขหมาย³⁵ ซึ่งแสดงถึงการตื่นตัวและเข้าถึงเทคโนโลยีทางการเงินของประชาชน สอดคล้องกับข้อมูลของศูนย์วิจัยกสิกรไทยที่คาดว่า ในปี พ.ศ. 2564 ปริมาณการทำธุรกรรมโอนเงินและชำระเงินผ่าน Mobile Banking จะขยายตัวราวร้อยละ 80.2 – 83.5 เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันปีก่อน ซึ่งเร่งขึ้นจากปี พ.ศ. 2563 ที่ร้อยละ 79.7 เช่นเดียวกับปริมาณธุรกรรมผ่าน e-Money ที่คาดว่าจะเติบโตราวร้อยละ 15.8 – 18.0 ซึ่งสูงกว่าปี พ.ศ. 2563 ที่ร้อยละ 8.7 ด้านมูลค่าการทำธุรกรรมผ่าน Mobile Banking คาดว่าจะขยายตัวราวร้อยละ 36.5 – 38.0 ใกล้เคียงกับปี พ.ศ. 2563 ขณะที่มูลค่าการทำธุรกรรมผ่าน e-Money คาดว่าจะขยายตัวประมาณร้อยละ 15.5-17.7 ซึ่งสะท้อนการเติบโตเร่งขึ้นจากร้อยละ 9.9 ในปี พ.ศ. 2563³⁶ นอกจากนี้ เพื่อให้ธุรกรรมทางการเงินได้เข้าถึงภาคประชาชนทุกกลุ่ม “ระบบการเงินภาคประชาชน” (Financial Inclusion) ก็เข้ามามีบทบาท โดยการนำเทคโนโลยีทางการเงินมาใช้เพื่อให้เข้าถึงประชาชนกลุ่มคนที่มียาได้น้อยหรือด้อยโอกาสในการเข้าถึงบริการทางการเงินขั้นพื้นฐาน ไม่ว่าจะเป็นการเข้าถึงสินเชื่อเพื่อรายย่อย และระบบการชำระเงินที่มีค่าธรรมเนียมที่ถูกลง ทำให้ประชาชนเข้าถึงบริการรับ-โอนเงินได้อย่างสะดวก ประหยัด และปลอดภัยมากขึ้น โดยไม่ต้องพึ่งพาตัวกลางอีกต่อไป

³⁴ สุรภา ศรีเมือง, กฎหมายเกี่ยวกับธุรกิจน่ารู้ ตอน FinTech [ออนไลน์] แหล่งที่มา: https://www.parliament.go.th/ewtadmin/ewt/elaw_parcy/ewt_dl_link.php?nid=2383 สืบค้นเมื่อ 11 กุมภาพันธ์ 2563 อ้างถึงในรายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์เรื่อง “ธุรกรรมทางการเงินรูปแบบใหม่ที่เกี่ยวข้องกับการฟอกเงินศึกษาเฉพาะกรณีเทคโนโลยีทางการเงิน (FinTech) และระบบการเงินภาคประชาชน (Financial Inclusion)

³⁵ https://www.bot.or.th/Thai/BOTMagazine/Pages/256303_TheKnowledge_PromptPay.aspx สืบค้นเมื่อ 5 สิงหาคม 2564.

³⁶ <https://www.prachachat.net/finance/news-665279> สืบค้นเมื่อ 30 สิงหาคม 2564.

AMLO REVIEWS I

อย่างไรก็ตาม เมื่อทุกคนสามารถเข้าถึงเทคโนโลยีทางการเงินได้ง่ายและรวดเร็ว คนร้ายหรือนักฟอกเงินก็สามารถเข้าถึงเทคโนโลยีดังกล่าวเพื่อเป็นเครื่องมือในการเคลื่อนย้าย เปลี่ยนแปลงหรือซุกซ่อนเงินที่ได้จากการกระทำความผิดมูลฐานตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินได้ง่ายและสะดวก เช่นกัน ดังนั้นในการกำกับและตรวจสอบซึ่งเป็นอีกภารกิจหนึ่งด้านการป้องกันของสำนักงาน ปปง. คงไม่สามารถเข้าไปในทุกธุรกิจ หรือลงไปตรวจสอบในทุกกลุ่มได้ เครื่องมือที่สำคัญนอกจากกฎเกณฑ์ต่าง ๆ ที่มีอยู่แล้ว ก็ควรนำเทคโนโลยีดังกล่าวมาใช้ให้เกิดประโยชน์ในลักษณะการกำกับแบบ SupTech (Supervisory Technology) และ RegTech (Regulation Technology) เพื่อให้ตามทันการเปลี่ยนแปลงทั้งในภาคการกำกับดูแลและภาคธุรกิจที่เป็นผู้มีหน้าที่รายงาน ดังนี้

1. ในด้านของ SupTech (Supervisory Technology)

คือ การนำเทคโนโลยีมาใช้เป็นเครื่องมือในการเพิ่มประสิทธิภาพในการกำกับดูแลผู้มีหน้าที่รายงานธุรกรรม ไม่ว่าจะเป็นการพัฒนากระบวนการฐานข้อมูลเพื่อใช้ในการวิเคราะห์ โดยอาศัยระบบอัตโนมัติ (AI) หรือการใช้วิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ในการประสานงานกับภาคธุรกิจ เพื่อให้ข้อมูลมีความถูกต้องเกิดความรวดเร็วและคล่องตัวในการใช้มาตรฐานในการกำกับดูแล ซึ่งปัจจุบันสำนักงาน ปปง. ก็มีระบบที่มีลักษณะที่เรียกว่า SupTech ที่สำคัญสำหรับการประเมินความเสี่ยงของผู้มีหน้าที่รายงานธุรกรรม เช่น ระบบสารสนเทศเพื่อการประเมินความเสี่ยงและการบริหารจัดการคดีของผู้มีหน้าที่รายงาน (Amlo risk assessment and case management for Reporting entity system: AMRAC) ซึ่งถือเป็นจุดเริ่มต้นของการนำเทคโนโลยีมาช่วยในการกำกับ

ดูแลเพื่อประเมินความเสี่ยงของผู้มีหน้าที่รายงานและนำผลที่ได้มากำหนดแผนในการกำกับดูแลให้เป็นไปตามความเสี่ยงนั้น (Risk base approach: RBA)

2. อย่างไรก็ตามเมื่อเทคโนโลยีมีการพัฒนาอยู่ตลอดเวลา และมีแนวโน้มที่จะเข้ามามีบทบาททางการเงินของภาคประชาชนมากขึ้นเรื่อย ๆ คนร้ายเองก็อาจแฝงตัวเข้ามาโดยทำธุรกรรมผ่านระบบ Fintech ต่าง ๆ ย่อมทำให้ยากต่อการตรวจสอบและติดตามเพราะผู้กระทำความผิดหรือนักฟอกเงินเองก็มีวิวัฒนาการและหาวิธีการหรือช่องทางในการกระทำความผิดได้ตลอด ในกรณีเช่นนี้การกำกับดูแลของสำนักงาน ปปง. เพียงอย่างเดียวอาจไม่เพียงพอที่จะป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินได้ จึงต้องอาศัย RegTech เป็นอีกช่องทางหนึ่ง โดยการส่งเสริมให้ภาคเอกชนที่เป็นผู้มีหน้าที่รายงานนำกฎเกณฑ์ต่าง ๆ ตามที่กฎหมายกำหนดไปสอดแทรกไว้ในกระบวนการทำงาน ภายใต้ระบบเทคโนโลยีทางการเงินของภาคธุรกิจเอง เพื่อใช้เทคโนโลยีให้เป็นประโยชน์ในการควบคุมการปฏิบัติตามกฎและระเบียบที่มีอยู่และเพื่อเป็นการป้องกันมิให้คนร้ายเข้ามาในระบบตั้งแต่ขั้นของการรับลูกค้า (Onboarding) ไปจนถึงการรับเป็นลูกค้า และควรมีมาตรการในการ Monitor การทำธุรกรรมของลูกค้า โดยนำเทคโนโลยีมาใช้ตรวจสอบธุรกรรมและหากตรวจพบธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัยก็ควรมีกระบวนการรายงานธุรกรรมมายังสำนักงาน ปปง. ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กฎหมายกำหนด ซึ่งหากสถาบันการเงินได้ RegTech และ SupTech มาใช้มากขึ้นเรื่อยๆ ก็จะช่วยทำให้ตามทันการเปลี่ยนแปลงทั้งในภาคการกำกับดูแลและเทคโนโลยี

ในการนี้ จึงเห็นว่า SupTech และ RegTech จึงเป็นทางเลือกหนึ่งของหน่วยกำกับและผู้มีหน้าที่รายงานในยุค Technology disruption เพื่อให้ตามทันการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็วนี้และเพื่อที่จะช่วยในการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน รวมทั้งการต่อต้านการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง โดยใช้ Technology disruption ให้เกิดประโยชน์สำหรับการกำกับและตรวจสอบต่อไป

AMLO & MORE //

พัฒนาราชการไทย (..ด้วยวัคซีนใจ..) ให้พ้นภัยคอร์รัปชัน

นางสาวจิตติวรา วงศ์ชิดวรรณ

นิติกรชำนาญการ กองกฎหมาย

ความรัก (Love) คืออะไร ? ไม่ใช่คำถามในข้อสอบ O-NET ไม่มีสูตรสำเร็จในการคำนวณ แต่ต้องใช้หัวใจล้วน ๆ ในการตอบ สำหรับผู้เขียน **ความรัก (Love)** เปลี่ยนโลกเป็นสีชมพูได้ถ้าใจเราเป็นสุข แต่เมื่อใดใจเราเป็นทุกข์ ต่อให้หิมาลัยมาจุดให้ลูก เราก็ยังนั่งเจ็บจุก ไม่มีแม่แต่แรงจะเคลื่อนไหว และโลกทั้งใบก็เหมือนจะกลายเป็นสีดำ

เหตุใด? ภัยร้ายของสังคมอย่าง “การคอร์รัปชันและการทุจริตประพฤติมิชอบ” จึงเข้ากระซิบพึมพำที่โจมตีทุกด้านของระบบราชการ จนทำให้ประชาชนชาวไทยและข้าราชการเสียขวัญ ประหวั่นจิต คิดหนัก ได้ถึงเพียงนี้ ไม่ต้องรอ **หมอลักษณ์พันธุ์** ก็คงรู้คำตอบ .. นั่นเป็นเพราะข้าราชการบางส่วนและเริ่มจะกลายเป็นส่วนใหญ่ มีพฤติกรรมลุ่มล่าช้าจนบังอาจทุจริตต่อหน้าที่ ขาดศีลธรรมอันดีในจิตใจ ไม่เคยคิดทำประโยชน์อันใดเพื่อชาติ แถมยังฉลาดแกมโกง ผูกโยงแต่ผลประโยชน์เพื่อตนเองและพวกพ้อง .. หากจะมองหาทางแก้เพื่อไม่ให้แย่ไปกว่าเดิม **หมอกฤษณ์คอนเฟิร์ม..** พวกเราควรต้องสร้างเสริมศีลธรรมและความดีงามในจิตใจ ด้วยความรักที่ยิ่งใหญ่ของข้าราชการไทยในทุกระดับเท่านั้น

ผู้อ่านคงสงสัย เอ๊ะ ! แล้ว..ความรัก (Love) เกี่ยวข้องอย่างไร? กับภัยคอร์รัปชันในระบบราชการไทย ผู้เขียนเป็นผู้หญิง **indy (อินดี้)** งานอดิเรกที่มีคือชอบฟังเพลงรัก จึงขอนำเนื้อหาในบทเพลงรักมาทยอยทักเปรียบเปรยให้ผู้อ่านเห็นภาพชัดเจนยิ่งขึ้น โดยแบ่งประเภท “**ข้าราชการ**” ตามนิยาม “**ความรัก (Love)**” ดังนี้

1. รักนะ.. แต่ไม่แสดงออก

ข้าราชการประเภทนี้น่าจะมีจำนวน **มากที่สุด** เป็นผู้มีภูมิคุ้มกันความดีงามในจิตใจระดับปานกลาง มักไม่ให้ความสำคัญกับปัญหาการคอร์รัปชันเท่าใดนัก แถมยังรักความสงบ เพราะตรวจพบแรงสั่นสะเทือนเพียงไม่กี่ริกเตอร์ แม้ในบางครา

จะเจอปัญหาเข้ามากระทบอย่างจัง ก็ไม่ยอมหมดหวัง คงมีพลังยิ้มสู้ ขอแค่ให้รู้ ..ว่าตนเองยังมุ่งมั่นทำที่มั่นคงและเงินเดือนไม่ลดลงก็พอแล้ว **สุภาจิตสอนใจ** คือ.. ปิดปากให้สนิท ปิดตาให้บอด ปิดหูอย่าให้เสียงลอด ก็จะไม่หลุดจากความอันตราย และไม่ต้องไปสบาย (หรือตาย) ก่อนเวลาอันควร..

2. รักแท้ .. แพ้ใกล้ชิด

ข้าราชการประเภทนี้ **กำลังทวีจำนวนเพิ่มมากขึ้นทุกวัน** เป็นผู้มีภูมิคุ้มกันความผิดชอบชั่วดีในจิตใจบกพร่อง หรืออยู่ในระดับต่ำถึงต่ำที่สุด เมื่อมีสิ่งร่ำมากระตุ้น ไม่ว่าจะอยู่ในรูปของทรัพย์สินเงินทองหรือความก้าวหน้าในหน้าที่ราชการแบบก้าวกระโดดหรือหากผลประโยชน์เป็นที่พอใจ อารมณ์อ่อนไหวก็มักจะกำเริบทันที มี 2 ระดับ

2.1 รักนะ.. เด็ดใจ อาการเช่นนี้เกิดขึ้นกับผู้บังคับบัญชา ซึ่งจะทำหน้าที่ **Audition** เป็น “ปาดัน” หรือ “เจ็ดัน” ให้ลูกน้องแฉเกิดในวงการทุจริต นอกจากไม่คิดจะหักทวงห้ามปรามแล้ว **Commentator** เหล่านี้ ก็มักจะมีเป้าหมายที่ (เหมือนจะ) หัวดี และจะคอยหาวิธีในการส่งเสริมสนับสนุน และเกื้อกูลอย่างสุดกำลังทั้งต่อหน้าและลับหลัง ขึ้นอยู่กับพลังว่ามีความปึงระดับไหน

AMLO & MORE //

2.2 รักคุณเท่าฟ้า ไม่ใช่ “การบีบไทย” แต่อาการเช่นนี้มักจะเกิดขึ้นได้กับผู้ใต้บังคับบัญชา ซึ่งมีคำขวัญประจำใจ .. (แค่รู้เอาไว้) ว่า โลกทั้งใบ จะให้นายคนเดียว .. **คติพจน์ที่สำคัญ**ของคนกลุ่มนี้ คือ .. “เดือดร้อนไม่ใช่เรื่องใหญ่ เสียใจไม่ใช่เรื่องต้องแคร์ ถึงตัวเองกำลังจะต้องแย่ แต่ที่แน่ ๆ ก็ขอแค่นายต้องปลอดภัย” ประมาณว่า “เสียชีพไม่เสียสัตย์ ถึงความผิดจะเด่นชัด ก็จะไม่ซัดทอดนาย”

3. รักไม่ยอมเปลี่ยนแปลง

ข้าราชการประเภทนี้ ตรงกับสัจธรรมที่ว่า “**ที่ใดมีรัก ที่นั่นมีทุกข์**” บุคคลเหล่านี้มีภูมิคุ้มกันความดีงามในจิตใจอยู่ในระดับสูงถึงสูงที่สุด แต่กลับเป็น **ชนกลุ่มน้อยหรือ (ถูกมอง)** เป็นแกะดำของระบบราชการ บุคคลกลุ่มนี้จะเกิดปฏิกิริยาเคมีในด้านลบอย่างรุนแรงต่อการทุจริตคอร์รัปชัน มีความเคารพตัวเองสูงหากพบเห็นหรือต้องทำงานร่วมกับคนที่ขาดศีลธรรมประจำจิต คิดแต่จะหาผลประโยชน์ จึงมักจะหัวร้อนและรับไม่ได้ โดยเลือกที่จะไปหา.. **รักสุดท้ายป้ายหน้า..** ดีกว่า ต้องฝืนทน บางคนโดนกลั่นแกล้งรังแกจนไม่ได้แฉเกิดบางคนได้รับมอบตำแหน่งจุดอ่อนของทีมให้ทั้งที่ไม่เต็มใจสุดท้าย..เมื่อเกิดความท้อแท้ เบื่อหน่ายถึงขีดสุด จนมาถึงจุดที่ **รักเรา..ไม่เท่ากัน ..** บุคคลเหล่านี้จึงมักที่ตัดสินใจไม่ไปต่อบนเวทีนี้และเลือกที่จะโหวตตัวเองออกจากระบบราชการก่อนที่จะพาลโดนเจ้านายสกิดดาวรุ่ง หรือโดนเพื่อนร่วมงานมุงกำจัดจุดอ่อน ... และที่สำคัญบุคคลกลุ่มนี้รักเกียรติและศักดิ์ศรีของตนมาก จึงเป็นไปได้ยากที่จะให้ทนอยู่แบบขี้ ๆ (**เข้าคือเรา**) เจ็บแบบขี้ ๆ (**เจ็บไปเจ็บมา**) หรือทนก้มหน้ารับกรรมแบบ “**เจ็บไม่จำ**” ซึ่งก็คงจะไม่ทำอย่างแน่นอน ดังนั้นการเลือกที่จะตัดรอน **Move on** ทันที จึงเป็น **Choice** ที่ดีที่สุด

หากทำการสำรวจความคิดเห็นของคนไทยทั้งประเทศ ที่มีต่อข้าราชการและระบบราชการไทยในปัจจุบันแล้ว ผู้เขียนเชื่อว่า ดัชนีชี้วัดความสุขหรือ **ความรัก (Love)** ที่ประชาชนคาดหวังจะได้รับ คงไม่พ้นความต้องการที่จะเห็นข้าราชการไทยเป็นผู้มีทัศนคติ มีการประพฤติปฏิบัติหรือทำงานช่วยเหลือประชาชน ในแบบที่เรียกว่า **..รักคือการให้ รักเธอไปทุกวัน รักฉันนั้นเพื่อเธอ ..** เพื่อให้คุ้มค่ากับเงินทุกบาททุกสตางค์ที่เขาเหล่านั้นทำหน้าที่ในฐานะพลเมืองที่ดี เสียภาษีให้ชาติโดยมีความหวังให้ทางรชการนำเงินมาพัฒนาให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับประชาชนและประเทศชาติมากกว่า แต่หลายต่อหลายครั้งประชาชนก็ได้แต่คิดและปลง คงบอกตัวเองว่า “**อยู่ภายในใจเป็นหมื่นล้านคำ บอกให้เธอฟังไม่ได้ ซักคำ**” เพราะทุกวันนี้ข้าราชการมีได้นำพาที่จะสร้างสิ่งที่ดีงามให้เกิดขึ้น ประชาชนจึงคงเห็นแต่การกระทำที่บิดเบี้ยวบู๊บี้ มักมีโลกใบที่สอง และมีแต่ภาพลักษณ์ของการถูกมองว่าพร้อมที่หยิบฉวยทุกโอกาสที่ตนจะอาศัยตำแหน่งหน้าที่ราชการทำการทุจริตคอร์รัปชัน ซึ่งมีให้เห็นได้ในทุกวัน ทุกเวลา ทุกที่ ที่มีโอกาส ซึ่งพฤติกรรมของข้าราชการที่ขาดศีลธรรม คุณธรรม จริยธรรม เช่นนี้ สังคมที่ดีคงไม่อาจยอมรับได้ หรือพูดง่าย ๆ ว่า **.. รักไม่ลง ..** นั่นเอง

“**ความรัก (Love) ที่จริงใจ** คือ พลังอันยิ่งใหญ่ที่จะสามารถเปลี่ยนโลกทั้งใบให้หมุนไปในทิศทางที่ดีได้” หลายท่านเชื่อมั่นเช่นนั้น แต่ประการสำคัญ เส้นทาง **ความรัก (Love)** มักไม่ได้โรยด้วยกลีบกุหลาบ ไม่ได้ราบเรียบแอร์เย็นเฉียบเหมือนเดินทางโดยรถไฟฟ้า BTS แถมชีวิตข้าราชการก็ยังไม่ถึงสำเร็จรูปเหมือนขนมเค้ก ที่กดน้ำร้อนปิดฝารอเวลาสามนาทีก็น่ารับประทานได้ ด้วยเหตุนี้ หากเราจะพิจารณาอย่างถ่องแท้ว่า

AMLO & MORE //

สาเหตุของปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันในระบบราชการไทย มีที่มาจากความอ่อนแอทางจิตใจ ไร้ซึ่งความรัก (Love) ในเกียรติศักดิ์ศรีของตนจนขาดภูมิคุ้มกันชีวิตที่ดีแล้ว พวกเราข้าราชการไทยทุกคนก็ควรหันหน้าเข้าหากัน ร่วมแรง ร่วมใจและใช้พลังของความรัก (Love) ที่แท้จริง เปลี่ยนแปลง พฤติกรรมที่ไม่สร้างสรรค์ และจับมือกันฟันฝ่า เพื่อให้ผ่านพ้น ภัยร้ายของสังคมนี้ไปได้..ในเร็ววัน **“เพราะทุกปัญหามีไว้ ให้แก้ไข และเป้าหมายยิ่งใหญ่ก็มักจะมีไว้ให้พุ่งชน”**

เมื่อข้าราชการไทยทุกคนมี**ความรัก (Love)** ความภาคภูมิใจในอาชีพของตน ทำงานโดยยึดหลักของการมีคุณธรรม จริยธรรม ควบคู่ไปกับการทำงานด้วยความทุ่มเท เสียสละ เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตน ย่อมส่งผลให้ชีวิตราชการมีความก้าวหน้ามั่นคง ระบบราชการไทยมีความเข้มแข็ง ผลสำเร็จของการปรับโฉมชีวิตเข้าสู่การเป็นข้าราชการที่มีภูมิคุ้มกันชีวิตที่ดี ยังสามารถใช้เป็นอาวุธเพื่อต่อสู้กับภัยร้ายอย่างคอร์รัปชันได้ แม้ในปัจจุบันข้าราชการ และคนส่วนใหญ่ในสังคมจะมองการทุจริตคอร์รัปชันเป็นเรื่องปกติ มีหน้าซ้ำข้าราชการบางกลุ่มยังเข้าข้างตัวเองอย่างไม่เกรงความผิด คิดว่าเป็น **“ปัจจัยพิเศษ”** หรือ **“promotion เสริม”** ที่เพิ่มเติมสมนาคุณมาให้ข้าราชการ **CF (ซีเอฟ)** หรือ

Add (แอด) เพิ่ม พร้อมการเริ่มเข้าสู่ตำแหน่ง เพราะจะสามารถใช้ตอบสนองความต้องการและความสุขสบายในชีวิตแบบไร้ขีดจำกัด ยิ่งในยุคสังคมก้มหน้าเรียกหาแต่ระบบ **online (ออนไลน์)** และพร้อมหยิบฉวยความสุขสบายใกล้มือ ภัยร้ายอย่างคอร์รัปชันก็จะถือโอกาสในการแพร่กระจายได้รวดเร็ว ครอบคลุมเกือบทุกพื้นที่ ชัดเจนดียิ่งกว่าสัญญาณ **Wi-Fi 5 G** เสียอีก เห็นได้จากกรณีที่ข้าราชการบางส่วน ยอมรับการเชื่อมต่อและยังขอดาวน์โหลด (download) พฤติกรรมเลียนแบบ แคมกด **Like** ให้คะแนนกันอย่างท่วมท้น รีบ **Subscribe (สับสไคร์บ)** กดติดตาม ในบัตดล เนื่องจากไม่อยากได้ชื่อว่าเป็นคนตก **Trend (เทรนด์)** อยู่ใน **GEN (เจน)** ที่ล้าหลัง ซึ่งจริง ๆ เรื่องนี้ ไม่ต้องมองมาจากดาราอังกคารก็น่าจะเห็น และอยาก **comment** ว่า นอกจากจะไม่**เทห์**แล้ว ตัวท่านเอง**ก็อาจไม่แคล้ว**ต้องจอดสนิทแบบไม่มีสิทธิ์แจว ถึงจะเสียดายที่สุด แต่เมื่อเดินมาถึงจุดสิ้นสุดเพราะทุจริตชีวิตราชการก็ต้องจบ และไม่อาจพบเส้นทางให้ U-Turn แล้วยังยากเหลือเกินที่จะมีหนทางสดใสให้ท่านได้เดินกลับไป **“กลับตัวก็ไม่ได้ ให้เดินต่อไปก็ไปไม่ถึง เหมือนมีอะไรที่ดึงไม่ให้เราเลือกทางใด .. (ไม่รู้จะอย่างไร และชีวิตจะเดินต่อไปทางไหนดี ?)”**

เพื่อให้ภูมิคุ้มกันอาชีพราชการของเราแข็งแรง ผู้เขียนมี**วัคซีนใจ**เพื่อให้**พ้นภัยคอร์รัปชัน (ทางโลก)** และ**วัคซีนใจ**เพื่อให้**พ้นภัยคอร์รัปชัน (ทางธรรม)** มานำเสนอ โดยเมื่อนำคำว่า ความรัก (Love) ในภาษาอังกฤษ มาสร้างเป็นสูตรทางเคมีสำหรับ **วัคซีนใจพ้นภัยคอร์รัปชัน (ทางโลก)** จะได้สมการที่ว่า

L o v e (ความรัก)

L Loyalty ความซื่อสัตย์
+(บวก) V Virtue ความมีคุณธรรม

+ (บวก) O Our Country เพื่อประเทศชาติของเรา
+(บวก) E Elegance ความสง่างาม

AMLO & MORE //

ได้ผลลัพธ์ **ข้าราชการที่รักดี** ..= (เท่ากับ) ข้าราชการที่มีความซื่อสัตย์ สุจริต มีจิตสาธารณะเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมของชาติเป็นสำคัญ ทำงานอย่างเต็มกำลังความสามารถ ถึงแม้พร้อมด้วยความมีคุณธรรม จริยธรรม เป็นข้าราชการที่มีความสง่างามด้วยเกียรติศักดิ์ศรีและคุณงามความดีที่น่ายกย่อง จากผลลัพธ์ดังกล่าว หากเราอยากเป็น **ข้าราชการที่รักดี** .. มีความประพฤติที่อยู่ในครรลองของความดีงามอย่างยั่งยืน..

ผู้เขียนขอเสนอให้มีการสร้างเสริม **วัคชินใจ (ทางธรรม)** เพื่อให้ **พันภัยคอร์รัปชั่น** ร่วมด้วย เรียกสั้น ๆ ว่า **“สูตรดียวกำลังสาม”** จำไว้เตือนใจตนเอง เมื่อพลั้งเผลอจะหลงมัวเมาเข้าไปทำในสิ่งผิด / คิดท้อแท้แก้ปัญหาไม่ตก / หนีอกกับผู้บังคับบัญชา / รำคาญหุราคาญตา กับเพื่อนร่วมงาน / หรือเบื่อกับผู้มารับบริการที่จู้จี้จุกจิกแล้วละก็.. ขอแนะนำว่าให้สุดท้ายใจเข้าลึก ๆ ท่องในใจว่า **“คิดดี พูดดี ทำดี”** หายใจออกเบา ๆ แล้วท่องในใจว่า **“ทุกคนที่จะมีแต่ความสุข”** ท่อง **“คิดดี พูดดี ทำดี ทุกคนที่จะมีแต่ความสุข”** สัก 10 ครั้ง ความร้อนรนในจิตใจจะเย็นลงได้อย่างน่าประหลาด จากนั้นจะเกิดสมาธิ มีสติ เมื่อสติมาปัญญาจะเกิด หากกำลังตัดสินใจจะกระทำในสิ่งที่ไม่ถูกไม่ควร ก็จะไม่เกิดความยับยั้งชั่งใจ กำลังโมโห ก็จะเกิดคำว่าอภัย รู้จักเอาใจเขามาใส่ใจเรา ในเมื่อเราอยากให้เขารัก เราก็ต้องรู้จักรักเขาก่อน หากกำลังท้อแท้เบื่อหน่าย จะเกิดกำลังใจ คิดเสียว่าพระพุทธรูปจะสวยงามบริบูรณ์ได้ก็ต้องมีคนปิดทองหลังพระบ้าง วิชาการทำความดีถึงจะไม่มีใครมองเห็น แต่ตัวเรารู้และจะมีความภูมิใจว่า เราก็เป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้พระพุทธรูปนั้นสวยงาม แถมข้อดีอีกนิด .. **“สูตรดียวกำลังสาม”** จะช่วยให้จิตใจสบายนอนหลับได้ตลอดคืน โดยไม่ต้องผวาตื่นเพราะเปียกชื้นจากคราบน้ำตา ที่ต้องฝันร้ายจากความทุกข์ใจไร้ความสุขอีกด้วย

สำคัญอย่างยิ่ง เชื่อว่า **บุคคลต้นแบบ**ที่ทำให้ **..วัคชินใจ..** ของผู้เขียนและข้าราชการไทยทุกคน มีความเข้มแข็ง มีความรัก ความภาคภูมิใจในอาชีพข้าราชการ ก็คือ **พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ ๙ หรือพ่อหลวงของแผ่นดิน** ผู้ให้ความรักต่อลูก ๆ ของท่านอย่างไม่หวังสิ่งตอบแทน เป็น **ความรัก (Love)** ที่มีแต่ความปรารถนาดี ตลอด 70 ปีที่ผ่านมา (พ.ศ. 2489-2559) ในรัชสมัยของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร (รัชกาลที่ 9) ในหลวงผู้ซึ่งเป็นศูนย์รวมดวงใจของคนไทยทั้งชาติ ทรงสอน ทรงนำ ทรงทำให้ดูมาตลอด นับจากนี้ไปจึงเป็นหน้าที่ของพวกเราข้าราชการไทยทุกคนที่มีโอกาสเป็น **“คนของพระราชฯ ข้าของแผ่นดิน”** จึงควรตระหนักเป็นสำคัญว่า เมื่อพระองค์ทรงมอบภารกิจการทำหน้าที่บำบัดทุกข์บำรุงสุขประชาชนมาให้พวกเราช่วยแบ่งเบางานอันสำคัญนี้ของท่าน พวกเราจึงควรรับใช้เบื้องพระยุคลบาท **ทำงานด้วยความรัก ด้วยหัวใจ โดยยึดเอาหลักธรรมและพลังแห่งความดีงามทั้งหลายที่พระองค์ท่านทรงแสดงให้เห็นมาใช้เป็นหลักประพฤติปฏิบัติในชีวิต คือการทำงานเพื่อประชาชน** ให้เต็มกำลังสติปัญญาความสามารถ พร้อมทั้งตั้งปณิธานอันมุ่งมั่นที่จะเดินตามรอยเท้าของพ่อ โดยการเป็น **ข้าราชการที่รักดี มีคุณธรรม จริยธรรมและศีลธรรมประจำใจ** ดำรงไว้ซึ่งความซื่อสัตย์สุจริต เพื่อปิดกั้นโอกาสและตัดวงจรความเลวร้าย มิให้ภัยคอร์รัปชั่นเข้ามาทำร้ายตนเอง ประชาชนและประเทศชาติของเราได้อีก ..

AMLO & MORE //

“

.. สุดท้าย ด้วยความรัก (Love) อีก
เช่นกัน ผู้เขียน ผู้หญิง (Indy) ขอฝากบท
ประพันธ์นี้ ให้ไว้เป็นกำลังใจแด่เพื่อน
ข้าราชการทุกคน เพื่อให้มีแนวทางในการ
ก้าวเดินอย่างไม่สับสน บนถนน “ระบบ
ราชการไทย” เส้นนี้..

”

• รักเธอ ... ประเทศไทย (Love you “Thailand”) •

พัฒนา ..ประเทศชาติ ราษฎร์เป็นสุข
ราชการ .. ไทย ใจสัตย์ซื่อ ถือความดี
ไทย .. ก้าวหน้า ประชาชื่น พ้นเศรษฐกิจ
ให้ .. สังคม ดำรงได้ ใจนิยม
พินภัย .. แท้ แน่ที่สุด หยุดทุจริต
คอร์รัปชั่น .. ความเลวร้าย ไขความเจริญ

ต้องเชิงรุก สร้างตระหนักรักศักดิ์ศรี
ผลทวี เกิดคุณค่า นำชื่นชม
ลดสิ่งผิด คิดช่วยกู้ รู้เหมาะสม
ควรสร้างสม คุณธรรม นำทางเดิน
อย่าไผ่จิต คิดต้องใจ ไปสรรเสริญ
ขออย่าเดิน หลงทางผิด คิดให้ดี..

ฐิติวรดา วงศ์ชิตวรรณ สดธ.กม. (Trust me)
“มันคงเป็นความรัก ที่ทำให้ตัวฉัน ยังยืนอยู่ตรงนี้”

(บทความนี้ ผู้เขียนซึ่งเป็นสมาชิกเครือข่ายป้องกันและปราบปรามการทุจริต ของสำนักงาน ป.ป.ง. ได้วางเค้าโครง
จากความสนใจส่วนตัว นำมาผสมผสานกับบทเพลงรัก เพื่อสร้างการสื่อความหมายให้เกิดความเข้าใจและสร้างการรับรู้
เกี่ยวกับการต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชันในอีกรูปแบบหนึ่ง เพื่อให้ผู้อ่านเกิดอรรถรสเท่านั้น ซึ่งหากถ้อยคำในบทความนี้
จะเข้าไปสะกิด (ก้นบึ้ง) ของใคร จน (อาจ) ทำให้เกิดความระคายเคืองใจ (บ้าง) ผู้เขียนต้องขอภัย มา ณ โอกาสนี้ รัก
กัน.. รักกัน นะคะ)

AMLO & MORE //

5 Facts about HiPPS

นางสาวกุลกรรพย์ ไชละบาท

นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ

กองนโยบายและยุทธศาสตร์

1. ยินดีที่ไม่รู้จัก...

Q : เชื่อว่า ใครที่ได้ยินคำนี้เป็นครั้งแรก ก็คงจะสงสัยว่า HiPPS ย่อมาจากคำว่าอะไรมาจาก “ฮิปปี (ยุค’60)” หรือ เป็น “ฮิปสเตอร์ (เด็กแนว)” ใช่ไหม

A : สำนักงาน ก.พ. ใช้คำว่า ฮิปส์ หรือ HiPPS ที่ย่อมาจาก High (สูง) Performance (ผลงาน) and Potential (ศักยภาพ) System (ระบบ) แปลจากหลังไปหน้า เปลี่ยนเป็น คำไฮโซ กลายเป็น “ระบบข้าราชการผู้มีผลสัมฤทธิ์สูง” ซึ่งใช้เป็นเครื่องมือในการบริหารจัดการกำลังคนคุณภาพ โดยในปีนี้ รับสมัครเป็นรุ่นที่ 17 แล้ว

2. แล้วฉันเลือกอะไรได้ไหม...

Q : นอกจาก HiPPS แล้ว ชื่อที่อาจจะเคยได้ยินในวงราชการ เช่น New-Wave // นปร. // นรท. // UIS คืออะไร

A : ชื่อเหล่านี้คือ “กลุ่มกำลังคนคุณภาพ” เป็นแหล่งรวมของเหล่ายอดมนุษย์ในระบบราชการ

- New Wave หรือหลักสูตรการพัฒนาผู้นำคนรุ่นใหม่ ในราชการไทย สังกัด ก.พ. สำหรับรุ่น สว. (สั่งสม- วิชาการ) เพราะรับสมัครข้าราชการระดับชำนาญการขึ้นไป ให้เข้ามาอบรมร่วมกัน ซึ่งในปีนี้ เริ่มอบรมเป็นรุ่นที่ 26 แล้ว

- นปร. หรือนักบริหารการเปลี่ยนแปลง สังกัด ก.พ.ร. จำกัดอายุไม่เกิน 30 ปี ซึ่งเปิดรับ 3 กลุ่ม คือ

(1) กลุ่มบุคคลเพ่งสำเร็จการศึกษา (2) กลุ่มบุคคลภายนอกภาคเอกชนและภาคอื่น ๆ และ (3) กลุ่มข้าราชการ โดยหากสอบผ่านการคัดเลือก 3 ด้าน คือ (1) ทดสอบขั้นพื้นฐาน (ภาษาไทย เขาวัดปัญญา และภาษาอังกฤษ)

(2) ทดสอบข้อเขียน และ (3) ทดสอบสภาวะจิตใจและอารมณ์ และการประเมินความเหมาะสมทางบุคลิกภาพ พฤติกรรม เขาวัดอารมณ์ จะมีโอกาสได้เรียนรู้ด้านวิชาการ โดยเข้าไปทำงานในหน่วยงานราชการ ทั้งหน่วยงานภูมิภาค ส่วนกลาง เข้าไปทำงานภาคเอกชน และได้ไปทำงานในต่างประเทศ ซึ่งในปีนี้ รับสมัครเป็นรุ่นที่ 15 แล้ว ซึ่งเป็น นปร. แล้ว เข้ามารับราชการ จะมาสมัครเป็น HiPPS อีกก็ได้

- นรท.หรือ นักเรียนทุนรัฐบาล แบ่งเป็น ทุนบุคคลทั่วไประดับปริญญา ทุนบุคคลทั่วไปในสาขาวิชาที่ขาดแคลน ทุนพัฒนาข้าราชการตามความต้องการของหน่วยงาน (และยังมีทุนอื่นๆ อีกหลายประเภท) โดยภายหลังสำเร็จการศึกษาจะต้องกลับมาทำงานชดใช้ เป็นระยะเวลา 2 เท่า

- UIS (Undergraduate Intelligence Scholarship) หรือ นักเรียนทุนรัฐบาลเพื่อดึงดูดผู้มีศักยภาพสูงที่กำลังเรียนในมหาวิทยาลัยภายในประเทศให้มาเข้ารับราชการ (เผื่อมีลูกหลาน) ซึ่งระยะที่ 1 จะให้ทุนรัฐบาลเพื่อส่งเรียนให้จบใน ปีสุดท้ายของระดับ ป. ตรี (ใช้ระยะเวลาศึกษาไม่เกิน 1 ปี) จากนั้นจะต้องบรรจุเข้ารับราชการเพื่อชดใช้ทุนเป็นระยะเวลา 2 เท่า และต่อมาในระยะที่ 2 จะได้รับทุนรัฐบาล เพื่อไปเรียนต่อระดับ ป.โท ใน/ต่างประเทศอีก โดยเรียนจบแล้ว ต้องกลับมาปฏิบัติราชการชดใช้ทุนในส่วนราชการเดิมที่ได้รับการบรรจุ

AMLO & MORE //

3. จะไปเป็นดาวโดเด่นบนฟากฟ้า...

Q: กำลังคนคุณภาพเป็นอย่างไร และจะสมัครเข้า HiPPS ต้องมีคุณสมบัติอะไรบ้าง

A: ไม่ใช่เป็นแค่นักล่าฝัน แต่ตามแนวคิด “กำลังคนคุณภาพ” ของสำนักงาน ก.พ. เรียกว่าเป็น 3 ข.

คนที่ “ใช่” ของส่วนราชการ ที่ ปปง. จะคัดเลือกบุคคลที่มีผลการปฏิบัติงานเป็นที่ประจักษ์ ได้รับการยอมรับ มาเป็นคนที่ “ช่วย” ช่วยภารกิจของ ปปง. รับภาระหนัก ปฏิบัติหน้าที่เพิ่มขึ้นด้วยความเต็มใจ

และคนที่ “ชอบ” ชอบงานท้าทาย คิดและสร้างสรรค์ นวัตกรรมใหม่ ๆ เพื่อให้งานที่ ปปง. มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ส่วนของมันต้องมี หรือคุณสมบัติที่จะสมัครเข้า HiPPS ก็คือ เป็นข้าราชการระดับปฏิบัติการหรือชำนาญการ ซึ่งมีอายุราชการ ถ้าจบ ป.ตรี ไม่น้อยกว่า 2 ปี หรือ ถ้า ป.โท-เอก ไม่น้อยกว่า 1 ปี และต้องปฏิบัติราชการที่ต้นสังกัด อย่างน้อย 1 ปี โดยมีผลงานโดดเด่น (รอบปีที่ผ่านมา ระดับดีมากขึ้นไป) ทักษะคอมพิวเตอร์ใช้ได้ดี ภาษาต่างประเทศดีมาก

4. เพื่อดาวดวงนั้น ที่ฝันอยากเป็น...

Q: เข้าระบบ HiPPS แล้วได้อะไร

A: มุมมองของการเข้ามาแล้วได้อะไร ขึ้นอยู่กับตัวบุคคล โปรดใช้วิจารณญาณในการอ่าน** ซึ่งขอยกตัวอย่าง 4 C

- Creation : เหมือนช่วยสร้างไฟในการทำงาน ให้ได้เวียนงานไปตามกองต่าง ๆ เปิดโอกาสให้ได้ปล่อยพลัง สร้างสรรค์งานใหม่ และมีโอกาสเรียนรู้จากที่ได้รับมอบหมาย งานพิเศษ (ใส่ไข่)

- Cognition : มีหลักสูตรอบรมให้สมัครเรียน ถ้าไม่ใช่ช่วงโควิด มีทุนให้ไปฝึกอบรมแบบโกอินเตอร์ (อังกฤษ-เยอรมัน-ออสเตรเลีย-ญี่ปุ่น)

- Connection : สร้างเครือข่ายและความเป็นพี่เป็นน้อง จากเรื่องจริงที่บางคู่ มาเจอกันจาก HiPPS ได้ลงเอยถึงขั้นแต่งงานกัน บางคนมีลูกก็ยังให้ลูก ๆ มาเป็นเพื่อนกันอีก หรือถ้าเป็นเรื่องเกี่ยวกับงาน การมีคนรู้จักในหลายหน่วยงาน ราชการ ถ้าต้องการติดต่อประสานงาน ก็ช่วยให้การทำงานได้ง่ายมากขึ้น

- Career Path : เป็นชำนาญการพิเศษด้วยตำแหน่งตัวเอง เรียกกันว่า แปรตลอมแบบเฉพาะตัว แต่ถ้าเป็นยุคที่ HiPPS รับแต่ระดับปฏิบัติการ (ก่อนรุ่น 7) เชื่อได้ว่า สมัยนั้นคงไม่ได้คิดไกลว่า เข้าระบบเพราะมุ่งหวังแต่เรื่องลาภ ยศ ตำแหน่ง (คำศัพท์ยุคนี้ก็คือ คงไม่มีใครมา เพราะหิวแสง)

5. บ้านนี้จะงามอย่างไร ถ้าไม่มีเธอ...

Q: มีข้อเสนอแนะอะไร สำหรับคนที่อยากเข้ามาระบบ HiPPS

A: ก้าวเข้ามาสมัคร และอย่าคิดไปเองว่า ภาษาก็ไม่ดี คอมก็ทำไม่ได้ ถ้าสอบเข้ารับราชการมาได้ การมาเป็น HiPPS ก็คงไม่ใช่เรื่องยาก แต่ขอให้เตรียมตัว เพื่อประเมินคุณลักษณะที่พึงประสงค์ (ภาษาและทักษะคอม) และก็ต้องสะสมแต้มบุญมาก่อน โดยให้มีผลการปฏิบัติราชการสองรอบ ในระดับดีมากขึ้นไป และเตรียมเขียนผลงานสำคัญที่คิดว่า ดีเด่นในหนึ่งปีย้อนหลังด้วย

AMLO & MORE //

ก่อนจากกัน...

Q : ปปง. มีโควตาที่สามารถเป็น HiPPS ได้กี่คน

A : สำนักงาน ก.พ. กำหนดว่า โควตา HiPPS ให้มีไม่เกินจำนวนของประเภทบริหาร ประเภทอำนวยการสูง และประเภทวิชาการระดับเชี่ยวชาญ และทรงคุณวุฒิรวมกันของหน่วยงาน.... คำตอบก็คือ ปปง. มี HiPPS ได้เป็นจำนวน 19 คน ซึ่งหากรุ่นพี่ ประเมินขึ้นชำนาญการพิเศษไปแล้ว ก็จะคืนโควตากลับมาให้รุ่นน้อง เข้ามาแทนที่ต่อไปได้อีกเรื่อย ๆ

หญิงแก้ว ฮิปส์ รุ่นหก ณ นย. ปปง.

ที่มา : www.ocsc.go.th, www.opdc.go.th และรายงานประจำปี ระบบข้าราชการผู้มีผลสัมฤทธิ์สูง ปีงบประมาณ พ.ศ. 2562

○ คณะที่ปรึกษาวารสาร

1. พล.ต.ต. ปิยะพันธ์	ปิงเมือง	เลขาธิการ ปปง.
2. นางนวลจันทร์	โพธิ์ชัย	รองเลขาธิการ ปปง.
3. นายเทพสุ	บวรโชติดาร	ผู้ช่วยเลขาธิการ ปปง.
4. นายสนธยา	เหลื่องเจริญลาภ	ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านนโยบายและมาตรการ
5. พ.ต.ท. ชีรพงษ์	ดุสิตวิจารณ์	ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านสืบสวนสอบสวนทางการเงิน
6. นายสุนทร	พลไตร	ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านกฎหมาย

○ บรรณาธิการ

นายวิทยา	นิติธรรม	ผู้อำนวยการกองกฎหมาย
----------	----------	----------------------

○ กองบรรณาธิการ

1. นางสาวสุปราณี	สถิตชัยเจริญ	ผู้อำนวยการกองความร่วมมือระหว่างประเทศ
2. นางสาวมนต์สินี	เห็นพร้อม	ผู้อำนวยการกองนโยบายและยุทธศาสตร์
3. นางสาววิลาวัลย์	ลิมนะวรรณกุล	นิติกรชำนาญการพิเศษ
4. นายพงศ์ธร	ทองด้วง	นิติกรชำนาญการพิเศษ
5. นายภัทร	หลักทอง	นักสืบสวนสอบสวนชำนาญการพิเศษ
6. นายวิสิทธิ์ศักดิ์	สิงห์ขันธุ์	นักสืบสวนสอบสวนชำนาญการพิเศษ
7. นายปิยะ	ศรีวิภา	นักสืบสวนสอบสวนชำนาญการพิเศษ
8. นางสาวศิริกุล	จุมสุวรรณ์	นักสืบสวนสอบสวนชำนาญการพิเศษ
9. นางสาวศุภกาญจน์	หาญบาง	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ
10. นางสาวณัฏฐ์ฤทธา	บุญวงศ์เศรษฐ์	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ
11. นางจำรัส	คชประดิษฐ์	นักวิชาการพัสดุชำนาญการพิเศษ
12. นายรุ่งโรจน์	บุญไธ	นักวิชาการคอมพิวเตอร์ชำนาญการพิเศษ
13. พันตำรวจโทรินทร์	เพชรทอง	นักสืบสวนสอบสวนชำนาญการ
14. นางสาวแสงเดือน	แสงบัวงามล้ำ	นักสืบสวนสอบสวนชำนาญการ
15. นางสาวพิณรัตน์	ชินพิทักษ์	นักสืบสวนสอบสวนชำนาญการ
16. นายศรัณย์ลาภ	โสภณิก	นักสืบสวนสอบสวนชำนาญการ
17. นายยอดบุตร	ก้อนแก้ว	นักสืบสวนสอบสวนชำนาญการ
18. นางสาวยุพาพร	เสรีวิวัฒนา	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ
19. นายธเนศ	สุนทรโรปกรณ์	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ
20. นางสาวเขมณัฏฐ์	กมลพิทักษ์จิต	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ
21. นางสาวอุดาการ	กุลลาภเหลือ	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ
22. นายณัฐพล	ตั้งวัฒนา	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ
23. นางสาวรุจิกร	สืบสุข	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ
24. นางสาวสุตยา	บุญทวีบรรจง	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ
25. นายกระวี	วัฒนคุณากร	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ
26. นางสาวกุลนันท์	ศรีเจริญ	นักวิชาการคอมพิวเตอร์ชำนาญการ
27. นายอโนชา	จาดจีน	นักทรัพยากรบุคคลชำนาญการ

สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน

เลขที่ 422 ถนนพญาไท แขวงวังใหม่ เขตปทุมวัน กรุงเทพมหานคร 10330

โทร 0-2219-3600 โทรสาร 0-2219-3624

อีเมล : saraban@amlo.go.th เว็บไซต์ : www.amlo.go.th

AMLOTHAILAND

AmloChannel

amlo_Channel

AMLO CHANNEL Anti-Money Laundering Office

Call Center
 1710
08.30 - 16.30 น.